

***Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lubinie***

za 2018 rok

Lubin, kwiecień 2019r.

Spis treści

I. Informacje wstępne

1. Podstawa prawna	3
2. Struktura wydatków w odniesieniu do realizowanych zadań ustawowych	4
3. Struktura wydatków w latach 2017 - 2018 w odniesieniu do zadań własnych i zleconych	6
4. Wykonanie dochodów związanych z realizacją zadań	9

II. Działania merytoryczne

1. Zadania realizowane w oparciu o ustawę o pomocy społecznej	12
1.1. Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	15
1.2. Świadczenia z pomocy społecznej i zadania pracowników socjalnych	17
1.3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	22
1.4. Domy pomocy społecznej	24
1.4.1. Dom Opieki „Szarotka”	25
1.5. Ośrodki wsparcia	28
1.5.1. Dom Dziennego Pobytu „Senior”	28
1.5.2. Ośrodek Opiekuńczo-Rehabilitacyjny	30
2. Inne zadania realizowane na rzecz rodziny i mieszkańców miasta	32
2.1. Świadczenia rodzinne	32
2.2. Zasiłki dla opiekunów	34
2.3. Fundusz alimentacyjny i zaliczka alimentacyjna	34
2.4. Świadczenia wychowawcze	36
2.5. Świadczenie „Dobry start”	36
2.6. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	37
2.7. Żłobki	40
2.8. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	42
2.9. Wspieranie rodziny	43

III. Polityka kadrowa w zakresie podnoszenia i uzupełniania kwalifikacji

1. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	44
1.1. Zatrudnienie w działach i jednostkach	44
1.2. Doskonalenie wiedzy i umiejętności zawodowych	45
1.3. Przygotowywanie przyszłych kadr dla potrzeb Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	46

IV. Działania w zakresie lokalnej polityki społecznej

1. Strategia rozwiązywania problemów społecznych miasta Lubina na lata 2014 - 2020	46
2. Wsparcie i aktywizacja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym	47
2.1. Profilaktyka i terapia uzależnień	47
2.2. Punkt Konsultacyjny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	49
2.3. Realizacja programu prac społecznie użytecznych oraz Programu Aktywizacja i Integracja	49
3. Zlecenie realizacji zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej	50

V. Działania modernizacyjne, remonty i inwestycje 51

Podsumowanie	51
---------------------	-----------

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. PODSTAWA PRAWNA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie realizuje zadania w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;
- 2) uchwałę nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020;
- 3) ustawę z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny;
- 4) ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 5) ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 6) ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 7) ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 8) ustawę z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- 9) ustawę z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 10) ustawę z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 11) ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 12) ustawę z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- 13) ustawę z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych;
- 14) ustawę z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 15) ustawę z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 16) ustawę z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 17) ustawę z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych;
- 18) ustawę z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne;
- 19) ustawę z dnia 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 20) ustawę z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty;
- 21) ustawę z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych;
- 22) ustawę z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym;
- 23) ustawę z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych;
- 24) ustawę z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych;
- 25) ustawę z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego;
- 26) ustawę z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości;
- 27) ustawę z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego;
- 28) ustawę z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks cywilny;
- 29) ustawę z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 30) ustawę z dnia 26 czerwca 1974r. Kodeks pracy;
- 31) ustawę z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego;
- 32) ustawę z dnia 10 maja 2018r. o ochronie danych osobowych;
- 33) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r., w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46 WE.

2. STRUKTURA WYDATKÓW W ODNIESIENIU DO REALIZOWANYCH ZADAŃ USTAWOWYCH

Zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Lubinie Nr XXXV/323/17 z dnia 19 grudnia 2017r. w sprawie budżetu miasta Lubina na rok 2018 (wraz z późniejszymi zmianami), budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2018r. wynosił:

Ogółem	79 192 608,00 zł
w tym:	
– zadania zlecone	53 237 208,00 zł
– zadania własne	25 955 400,00 zł

Struktura wydatków w działach i rozdziałach w 2018r.

Dział	Rozdział	Nazwa	Plan	Wykonanie	%	
		Pomoc społeczna w tym:	79 192 608,00	77 092 252,34	97	
		zadania zlecone	53 237 208,00	52 034 359,51	98	
		zadania własne	25 955 400,00	25 057 892,83	97	
851	85117	Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze - zad. własne	51 700,00	51 700,00	100	
	85153	Zwalczanie narkomanii - zad. własne	146 400,00	145 335,92	99	
	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi - zad. własne	1 038 600,00	1 023 592,88	99	
	85195	Pozostała działalność - zad. zlecone	23 502,00	23 501,57	100	
	85202	<u>Domy pomocy społecznej - zad. własne:</u>		3 338 549,00	3 257 211,99	98
		- Dom Opieki "Szarotka" w tym:		2 111 019,00	2 056 451,94	97
		dotacja celowa		2 819,00	2 819,00	100
		- dopłata do innych domów		1 227 530,00	1 200 760,05	98
	85203	<u>Ośrodki wsparcia - zad. własne:</u>		2 423 900,00	2 309 013,91	95
		- Ośrodek Opiekuńczo - Rehabilitacyjny		1 461 700,00	1 391 857,58	95
		- Dom Dziennego Pobytu "Senior"		927 700,00	882 891,24	95
		- Schroniska		34 500,00	34 265,09	99
	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zad. własne		35 000,00	19 294,45	55
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej		307 700,00	300 873,05	98
		- zadania zlecone		152 500,00	150 423,05	99
		- zadania własne, w tym:		155 200,00	150 450,00	97
		dotacja celowa		155 200,00	150 450,00	97
	85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe		701 640,00	675 857,32	96
		- zadania własne, w tym:				
			dotacja celowa	241 000,00	241 000,00	100
85215	Dodatki mieszkaniowe		1 244 841,00	1 241 784,28	100	
	- zadania zlecone		9 841,00	7 821,34	79	
	- zadania własne		1 235 000,00	1 233 962,94	100	
85216	Zasiłki stałe - zad. własne, w tym:		1 771 000,00	1 714 600,37	97	
	dotacja celowa		1 771 000,00	1 714 600,37	97	

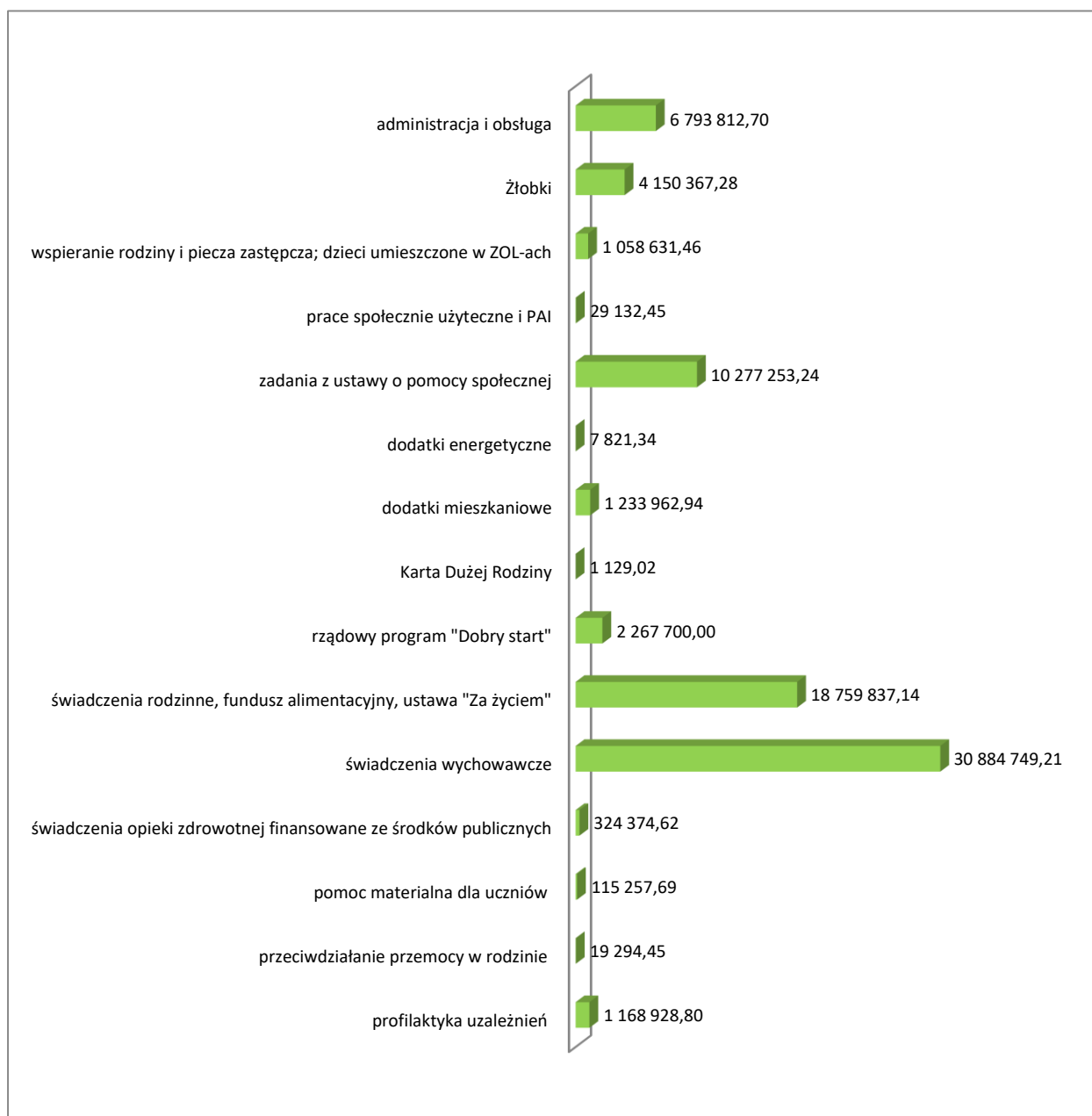
		Ośrodki Pomocy Społecznej	7 064 136,00	6 812 304,97	96
		- zadania zlecone	17 350,00	15 940,66	92
	85219	- zadania własne, w tym:	7 046 786,00	6 796 364,31	96
		dotacja celowa	1 335 026,00	1 329 329,00	100
		wynagrodzenie kuratora		2 551,61	
	85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej – zadania własne	4 200,00	887,75	21
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	1 820 362,00	1 794 000,14	99
		- zadania własne	1 677 670,00	1 651 309,02	98
		- zadania zlecone	142 692,00	142 691,12	100
	85230	Pomoc w zakresie dożywiania			
		- zadania własne, w tym:	537 600,00	507 189,49	94
		dotacja celowa	248 600,00	248 600,00	100
	85295	Pozostała działalność – zadania własne	30 000,00	29 132,45	97
854	85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym – zadania własne, w tym:	179 260,00	115 257,69	64
		dotacja celowa	154 260,00	92 206,13	60
	85501	Świadczenie wychowawcze – zadania zlecone	31 319 000,00	30 884 749,21	99
	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, w tym:	19 550 813,00	18 759 837,14	96
		- zadania zlecone	19 302 113,00	18 540 403,54	96
		- zadania własne	248 700,00	219 433,60	88
	85503	Karta Dużej Rodziny – zadania zlecone	1 610,00	1 129,02	70
	85504	Wspieranie rodziny, w tym:	2 596 445,00	2 542 631,46	98
		- zadania zlecone	2 268 600,00	2 267 700,00	100
		- zadania własne, w tym	327 845,00	274 931,46	84
		- dotacja celowa	55 745,00	55 745,00	100
		- Fundusz Pracy	21 923,00	21 923,00	100
	85505	Tworzenie i funkcjonowanie żłobków - zad. własne, w tym:	4 274 350,00	4 150 367,28	97
		- Żłobki	3 752 080,00	3 644 401,05	97
		- Grupa żłobkowa w OR	522 270,00	505 966,23	97
	85508	Rodziny zastępcze – zadania własne	340 000,00	340 000,00	100
	85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych – zadania własne	392 000,00	392 000,00	100

Wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej poniesione na realizację zadań w 2018r. zostały wykonane w 97% w stosunku do planu (w tym wydatki na zadania zlecone w 98%, a na zadania własne w 97%).

W okresie sprawozdawczym najwyższe wydatki stanowiła realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” (43 % budżetu), z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (24,3 % budżetu), a następnie zadań z ustawy o pomocy społecznej (13,3 % budżetu). Na działalność MOPS, w tym administrację i obsługę wydatkowano 8,8 % budżetu, natomiast na funkcjonowanie żłobków 5,4 % ogółu wydatków.

Szczegółową strukturę wydatków przedstawia poniższy wykres:

Wydatki w 2018r. z podziałem na realizowane zadania

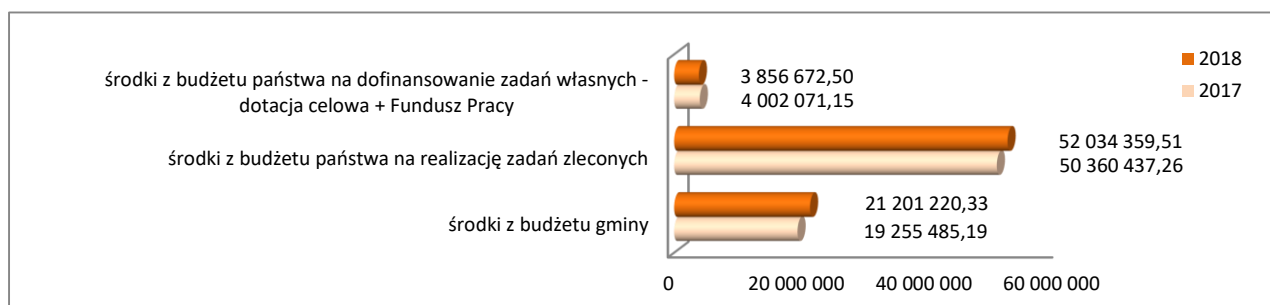

3. STRUKTURA WYDATKÓW W LATACH 2017-2018 W ODNIESIENIU DO ZADAŃ WŁASNYCH I ZLECONYCH

Wydatki poniesione w 2018r. na realizację zadań własnych i zleconych były wyższe o 3 474 258,74 zł w porównaniu do roku 2017. Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań MOPS pochodziły z budżetu gminy oraz z budżetu państwa (w postaci środków z Funduszu Pracy, dotacji celowej na dofinansowanie zadań własnych oraz na realizację zadań zleconych).

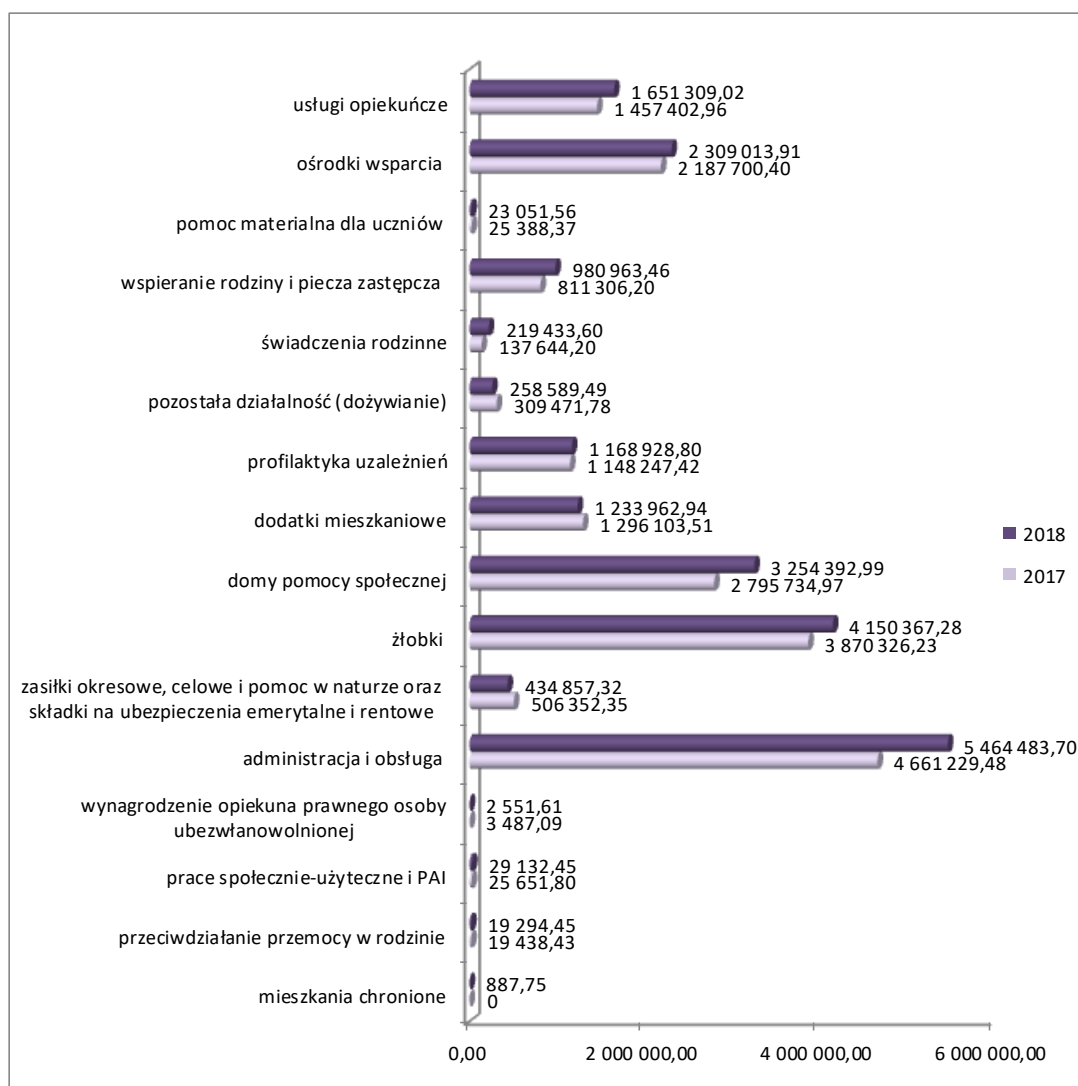
W okresie rozliczeniowym, środki z budżetu gminy były wyższe o 10%, natomiast z budżetu państwa (na realizację zadań zleconych) o 3,3% aniżeli w roku poprzednim, głównie z powodu realizacji świadczeń wychowawczych, świadczenia „Dobry Start” oraz zwiększenia się wydatków na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny. Na wykonanie zadań własnych, gmina otrzymała dofinansowanie z budżetu państwa o 3,6% niższe niż rok wcześniej.

Źródła finansowania zadań w latach 2017 - 2018

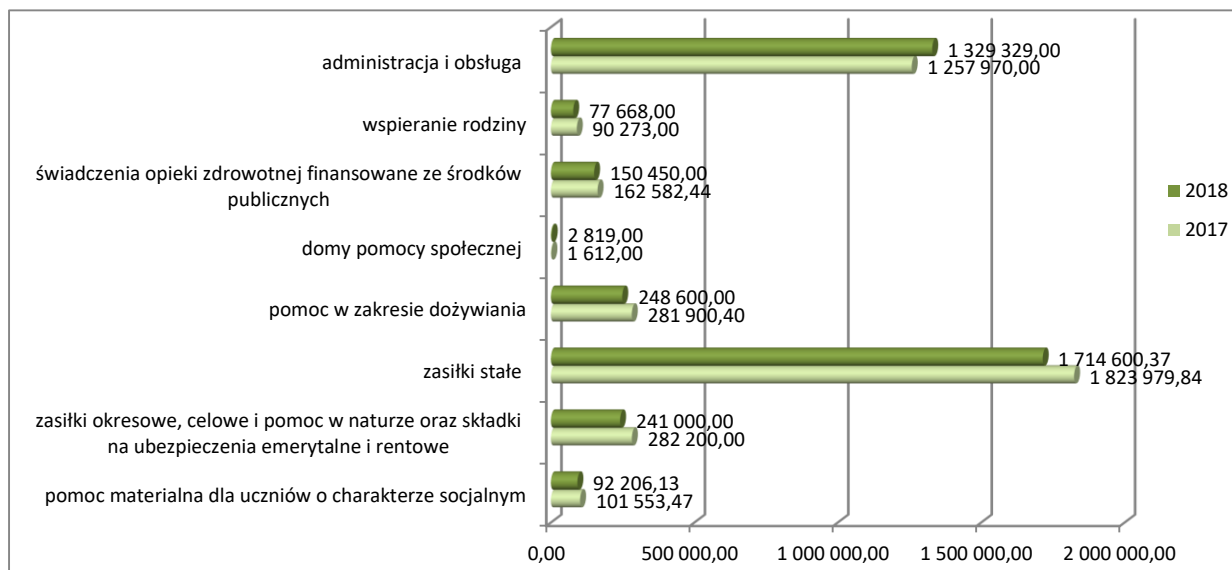
Środki gminne przeznaczone na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, stanowiły 27,5% wydatków poniesionych w całym 2018r. Natomiast środki z budżetu państwa wyniosły 67,5% kosztów poniesionych w okresie rozliczeniowym (z wyłączeniem dotacji celowej). Środki otrzymane na dofinansowanie zadań własnych stanowiły 5% ogółu budżetu.

Środki własne gminy przeznaczone na realizację zadań w latach 2017 - 2018

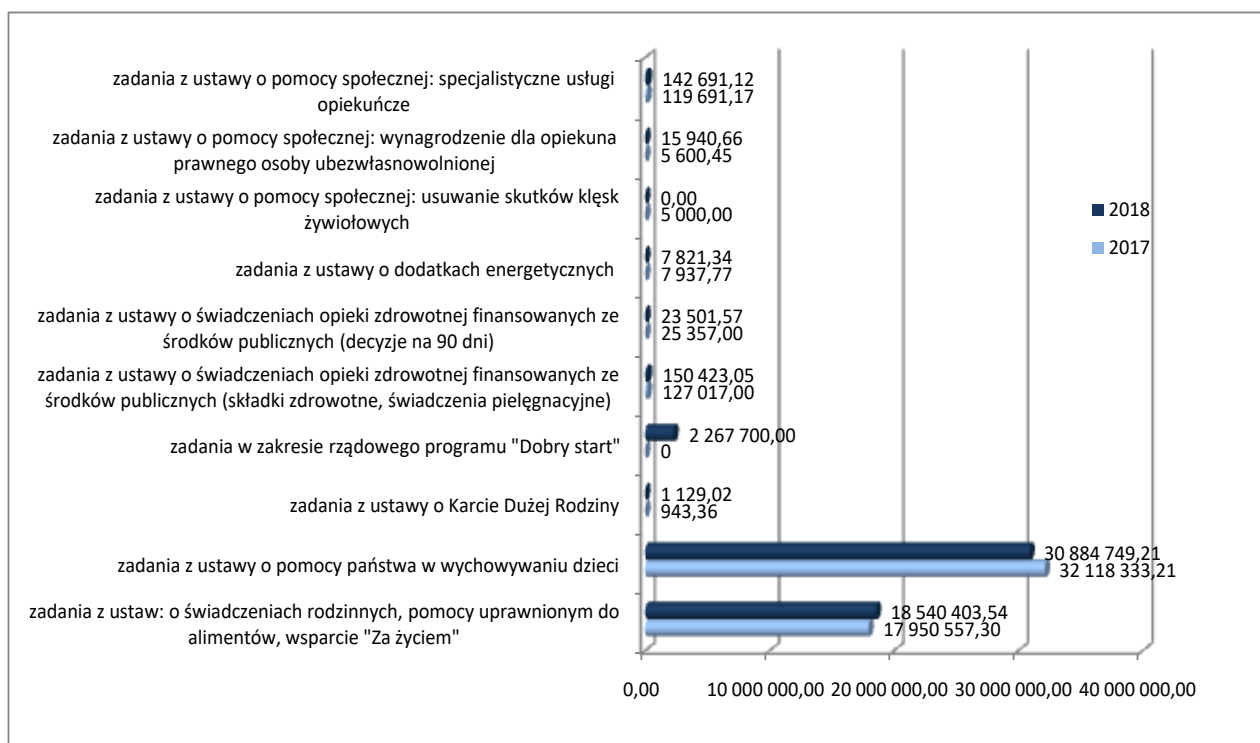
Analiza porównawcza wydatków ze środków własnych gminy pokazuje spadek nakładów finansowych na realizację m.in. pomocy materialnej dla uczniów, dodatków mieszkaniowych, a także niektórych zadań z zakresu pomocy społecznej. W wielu przypadkach wydatki wzrosły (m.in. zadania z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, z zakresu profilaktyki uzależnień, wydatki na żłobki, prace społecznie użyteczne, obsługę administracyjną MOPS, domy pomocy społecznej i ośrodki wsparcia). Zmniejszenie wydatków na świadczenia z zakresu pomocy społecznej może wynikać z realizacji od 2016r. Programu rodzina 500 plus, co wpłynęło na poprawę sytuacji finansowej podopiecznych MOPS. Natomiast główną przyczyną zwiększenia wydatków na funkcjonowanie jednostek MOPS jest wzrost opłat za media, usługi oraz ceny towarów.

Dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie realizacji zadań własnych w latach 2017 - 2018

Zadania własne gminy były w 15,4% wydatkowane z dotacji celowej, a kwota tej dotacji była niższa o 145 398,65 zł niż w roku 2017 i wyniosła 3 856 672,50 zł.

Wydatki ze środków budżetu państwa na realizację zadań zleconych w latach 2017 - 2018

Wyżej zamieszczony wykres pokazuje, że najwięcej środków na realizację zadań zleconych przeznaczają się w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” (nowe zadanie, realizowane przez MOPS od września 2018r.) - ponad 64%, a następnie z ustaw o świadczeniach rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” - ponad 36% poniesionych wydatków na zadania zlecone.

4. WYKONANIE DOCHODÓW ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ

Struktura dochodów w układzie klasyfikacji budżetowej

Rozdział	Nazwa	Rodzaj dochodu	Plan	Wykonanie	%
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	<u>Ogółem:</u>	0,00	1 181,10	0,00
		w tym: wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego		1 181,10	
85202	Domy Pomocy Społecznej	<u>Ogółem:</u>	751 100,00	849 604,15	113,1
		w tym: wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień		34,80	
		pobyty w DO „Szarotka”		573 977,90	
		pobyty w DO „Szarotka” – wpłaty z innych gmin		63 296,81	
		pobyty w dps w innych gminach		127 356,53	

		przygotowanie posiłków wpływy z pozostałych odsetek wpływy z rozliczeń /zwrotów z lat ubiegłych		83 832,55 626,15 479,41	
85203	Ośrodki wsparcia	<u>Ogółem ośrodki wsparcia:</u> w tym: <u>Dom Dziennego Pobytu „Senior” - ogółem:</u> przygotowanie posiłków wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych <u>Ośrodek Opiekuńczo-Rehabilitacyjny - ogółem:</u> usługi usługi na rzecz innych gmin dowozy wpływy z pozostałych odsetek wpływy z różnych dochodów <u>Schronisko dla bezdomnych - ogółem:</u> opłaty za schronisko	231 500,00	245 919,55 134 584,09 133 849,88 734,21 99 470,46 19 317,02 78 499,00 598,00 856,44 200,00 11 865,00 11 865,00	106,2
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	<u>Ogółem:</u> wpływy z rozliczeń /zwrotów z lat ubiegłych	6 800,00	1 401,07 1 401,07	20,6
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	<u>Ogółem:</u> wpływy z pozostałych odsetek wpływy z rozliczeń /zwrotów z lat ubiegłych	24 100,00	10 071,54 4 925,74 5 145,80	41,8
85216	Zasiłki stałe	<u>Ogółem:</u> wpływy z rozliczeń /zwrotów z lat ubiegłych	25 000,00	13 397,25 13 397,25	53,6
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	<u>Ogółem:</u> wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień wpływy z usług wpływy z pozostałych odsetek wpływy z rozliczeń /zwrotów z lat ubiegłych wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej wpływy z różnych dochodów	24 650,00	25 744,48 2 206,30 12 415,44 2 164,47 91,12 4 449,00 100,00 4 318,15	104,4
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	<u>Ogółem:</u> wpływy z usług - zadania własne wpływy z usług - zadania zlecone	125 000,00 110 000,00 15 000,00	151 478,33 131 609,33 19 869,00	121,2 119,6 132,5

85230	Pomoc w zakresie dożywiania	<u>Ogółem:</u> wpływy z rozliczeń /zwrotów z lat ubiegłych	7 500,00	863,90 863,90	11,5
85295	Pozostała działalność	<u>Ogółem:</u> wpływy z rozliczeń /zwrotów z lat ubiegłych	1 300,00	400,00 400,00	30,8
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	<u>Ogółem:</u> wpływy z rozliczeń /zwrotów z lat ubiegłych	2 500,00	0,00 0,00	0,0
85501	Świadczenie wychowawcze	<u>Ogółem:</u> wpływy z pozostałych odsetek wpływy z rozliczeń /zwrotów z lat ubiegłych	115 000,00	64 173,41 2 890,75 61 282,66	55,8
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	<u>Ogółem:</u> Ogółem zadania zlecone: wpływy z pozostałych odsetek wpływy z grzywien, mandatów wpływy z różnych dochodów wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego <u>Ogółem zadania własne:</u> wpływy z pozostałych odsetek wpływy z rozliczeń /zwrotów z lat ubiegłych	875 000,00 685 000,00 190 000,00	914 505,67 789 880,93 439 629,06 160,00 32 126,79 317 965,08 124 624,74 21 777,62 102 847,12	104,5 115,3 65,6
85503	Karta Dużej Rodziny	Ogółem zadania zlecone: wpływy z różnych opłat	0,00	103,21 103,21	0,00
85504	Wspieranie rodziny	<u>Ogółem:</u> Wpływy z pozostałych odsetek	100,00	6,96	7,0
85505	Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	<u>Ogółem, w tym:</u> <u>Żłobki - ogółem:</u> wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego opieka wraz z wyżywieniem dzieci wpływy z pozostałych odsetek wpływy z rozliczeń /zwrotów z lat ubiegłych wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej wpływy z różnych dochodów <u>Grupa żłobkowa - OR - ogółem:</u> opieka wraz z wyżywieniem dzieci wpływy z pozostałych odsetek wpływy z rozliczeń /zwrotów z lat ubiegłych wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	813 700,00	882 349,68 799 007,42 320,01 795 665,30 1 048,31 625,00 774,80 574,00 83 342,26 83 242,50 5,60 19,86 74,30	108,4
Razem			3 003 250,00	3 161 200,30	105,3
w tym: z zadań zleconych			700 000,00	809 853,14	115,7

Powyższe zestawienie pokazuje dużo wyższe od planowanych, dochody uzyskane z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (121,2%), a także z tytułu wpływów z opłat za usługi świadczone w domu pomocy społecznej, ośrodkach wsparcia i żłobkach. Natomiast mniejsze od planowanych uzyskano wpływy z tyt. zwrotów świadczeń nienależnie pobranych w latach ubiegłych. W sumie pozyskane dochody w roku 2018 były o 5,3% wyższe od planowanych.

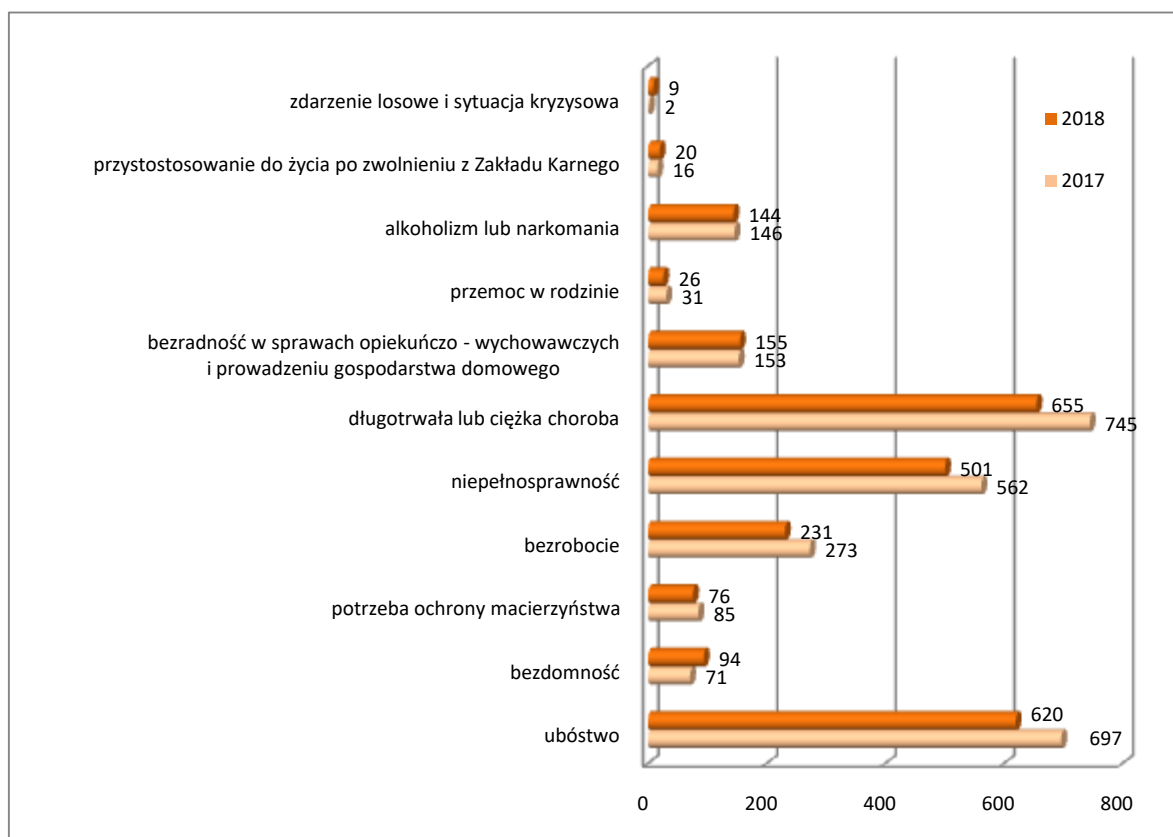
II. DZIAŁANIA MERYTORYCZNE

1. ZADANIA REALIZOWANE W OPARCIU O USTAWĘ O POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2018r. świadczenia z pomocy społecznej bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania przyznano 1 243 osobom z 969 rodzin (o łącznej liczbie 1 720 osób w tych rodzinach) - wielkości te nie uwzględniają rodzin otrzymujących świadczenia niewymagające wydania decyzji administracyjnej. Liczba świadczeniobiorców, którym przyznano pomoc decyzją administracyjną, w porównaniu do 2017r. zmniejszyła się o 9,27% tj. o 127 osób. Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są ze względu na trudne sytuacje życiowe osób i rodzin, powstałe z przyczyn wymienionych w ustawie o pomocy społecznej, których te osoby nie są w stanie przezwyciężyć przy wykorzystaniu własnych możliwości, uprawnień i zasobów. Poniższe zestawienie tabelaryczne przedstawia powody przyznawanej pomocy, przy czym świadczenia z pomocy społecznej udzielane są rodzinom, w których występują co najmniej dwie przesłanki.

Powody przyznawanej pomocy	liczba rodzin	
	2017	2018
ubóstwo	697	620
sieroctwo	0	0
bezdomność	71	94
potrzeba ochrony macierzyństwa	85	76
bezrobocie	273	231
niepełnosprawność	562	501
długotrwała lub ciężka choroba	745	655
bezzadność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	153	155
przemoc w rodzinie	31	26
alkoholizm lub narkomania	146	144
brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	16	20
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0
zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	2	9

Powody przyznania pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej

Prawo do większości świadczeń przysługuje z powodu niekorzystnej sytuacji dochodowej osób/rodzin, tzn. poniżej ustawowego progu dochodowego - do 30 września 2018r. - 634 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 514 zł w przypadku osoby w rodzinie; od 1 października 2018r. - dla osoby samotnie gospodarującej 701 zł a dla osoby w rodzinie 528 zł.

Nadal dominującym powodem, dla którego rodziny objęte były pomocą społeczną była długotrwała bądź ciężka choroba (67,69% - pomimo że liczba rodzin dotkniętych tym problemem zmniejszyła się o 97 w stosunku do minionego roku), ubóstwo (64%) i niepełnosprawność (51,70%). Duży odsetek podopiecznych to osoby bezrobotne (23,84%).

Zadania zlecone Gminie

W ramach zadań zleconych wydano 216 decyzji administracyjnych dla 123 osób, w tym:

- 35 na pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla 11 osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 181 decyzji dla 112 osób w sprawie przyznania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, przysługujących maksymalnie przez okres 90 dni, finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia; takiemu ubezpieczeniu podlegały osoby nieposiadające uprawnień do świadczeń zdrowotnych z żadnego innego tytułu.

Gmina dodatkowo, na podstawie art. 18 ust.1 pkt 9 ustawy o pomocy społecznej, realizowała zadanie w formie wypłaty wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną (nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego ani wydania decyzji administracyjnej). W okresie od stycznia do grudnia 2018r. wynagrodzenie na podstawie postanowienia i w wysokości ustalonej przez Sąd, wypłacono sześciu opiekunom prawnym na łączną kwotę 15 705 zł.

Zadania własne Gminy

Na świadczenia z zakresu zadań własnych (w tym własnych o charakterze obowiązkowym), wydano 5 067 decyzji administracyjnych, w tym: 4 878 przyznających pomoc dla 1 237 osób z 963 rodzin (o łącznej liczbie osób w tych rodzinach 1 714), 136 umarzających postępowanie (z urzędu lub na wniosek strony) oraz 53 odmownych z powodu niespełnienia kryteriów ustawy o pomocy społecznej. Łącznie udzielono 55 243 świadczenia na kwotę 3 051 877 zł (z dotacją celową z budżetu państwa, z wyłączeniem wydatków i świadczeń na usługi opiekuńcze i pobyt w domu pomocy społecznej). Średnio 1 rodzinie udzielono w ciągu roku około 58 świadczeń.

Pomoc finansowa w ramach zadań własnych w latach 2017 - 2018

Forma pomocy	Liczba świadczeniobiorców		Kwota świadczeń	
	2017	2018	2017	2018
zasiłek stały	386	345	1 823 980	1 750 436
składki na ubezpieczenie zdrowotne	380	334	162 582	153 266
zasiłek okresowy	314	252	357 853	317 495
sprawienie pogrzebu	6	7	25 440	29 330
pomoc rzeczowa	1	28	117,95	0
zasiłki celowe w tym dotyczące	574	517	562 525	565 867
– schronienia	11	15	57 760	37 820
– zdarzenia losowego	2	2	5 000	1 700
– specjalnego zasiłku celowego	112	130	69 480	85 250

Spośród osób, które otrzymały zasiłek stały - 301 świadczeniobiorców - to osoby samotnie gospodarujące, a 49 pozostające w rodzinie. Średnia kwota świadczenia wyniosła 513,63 zł. W stosunku do 2017r. zmniejszyła się liczba stałych zasiłkobiorców o 41 osób. Zmniejszyły się także ogólne wydatki o kwotę 73 544 zł tj. o 4,03% (m.in. z powodu zmian w przepisach ustawy o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych, dot. obniżenia wieku emerytalnego dla kobiet i mężczyzn). Grupa świadczeniobiorców samotnie gospodarujących w stosunku do ogólnej liczby osób pobierających zasiłek stały stanowiła 87,25%.

Za osoby, które uzyskały uprawnienia do zasiłku stałego oraz osoby bezdomne wychodzące z bezdomności, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, Ośrodek odprowadzał comiesięczne składki zdrowotne. Łącznie pomocy w tej formie udzielono 334 osobom. Za jednego świadczeniobiorcę w ciągu roku odprowadzono ponad 9 składek, a średnia kwota składki wyniosła 46,86 zł.

Pomocy w formie zasiłku okresowego udzielono 252 osobom na łączną kwotę 317 495 zł (z dotacją celową), w tym ze środków własnych Gminy na kwotę 71 404 zł, m.in. z powodu:

- bezrobocia - 111 osobom na kwotę 145 576 zł,
- długotrwałej choroby - 64 osobom na kwotę 71 137 zł,
- niepełnosprawności - 22 osobom na kwotę 19 417 zł,
- innych przyczyn - 101 osobom na kwotę 81 365 zł.

W porównaniu do minionego roku zmniejszyła się liczba osób, którym udzielono pomocy w powyższej formie o 19,74%, tj. 62 osoby.

Liczba osób, którym zapewniano schronienie w całodobowych placówkach na terenie kraju wynosiła 15 i w porównaniu do 2017r. zwiększyła się o 4, natomiast zmniejszył się wydatek o 34,52% tj. kwotę 19 940 zł (klienci częściowo partycypują w kosztach schronienia).

Pomoc w formie zasiłków celowych i specjalnych celowych przyznano 517 osobom z przeznaczeniem na zakup odzieży, obuwia, opału, środków czystości i higieny osobistej, na zakup posiłków, artykułów żywnościowych, leków, wyposażenia dzieci do szkoły, pokrycia kosztów schronienia itp. na łączną kwotę

564 167 zł (w tym wydatek na świadczenia pieniężne). Osobom tym udzielono łącznie 1 635 świadczeń, średnio po 3, a średnia kwota 1 świadczenia wyniosła 345,06 zł.

W 2018r. w porównaniu do 2017r. zmniejszyła się liczba osób, którym udzielono pomocy w formie świadczeń jednorazowych - celowych o 9,93%, tj. 57 osób. Zwiększyła się jednak kwota wydatków o 1 642 zł. W stosunku do 2017r. zwiększyła się liczba osób, którym udzielono pomocy w naturze (bielizna pościelowa i koce). Klienci korzystali też z pomocy w formie świadczenia niepieniężnego, tj. bonów towarowych do realizacji w sklepach na terenie miasta Lubina. Powyższa pomoc adresowana była przede wszystkim do osób/rodzin, które korzystały z pomocy w postaci zasiłków pieniężnych w sposób niezgodny z przeznaczeniem. W ramach ww. bonów, osoby/rodziny mogły zaspokoić swoje potrzeby nie tylko w zakresie artykułów żywnościowych, ale także odzieży, obuwia, bielizny pościelowej, osobistej, artykułów gospodarstwa domowego itp. Z takiej formy pomocy skorzystały 83 osoby, na kwotę 72 600 zł.

Gmina, na podstawie postanowienia sądu, wypłaciła wynagrodzenie 1 kuratorowi z tyt. sprawowania opieki nad osobą częściowo ubezwłasnowolnioną w wysokości wskazanej w postanowieniu, na łączną kwotę 2 551,61 zł. Realizacja ww. zadania nie wymagała przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego ani też wydania decyzji administracyjnej.

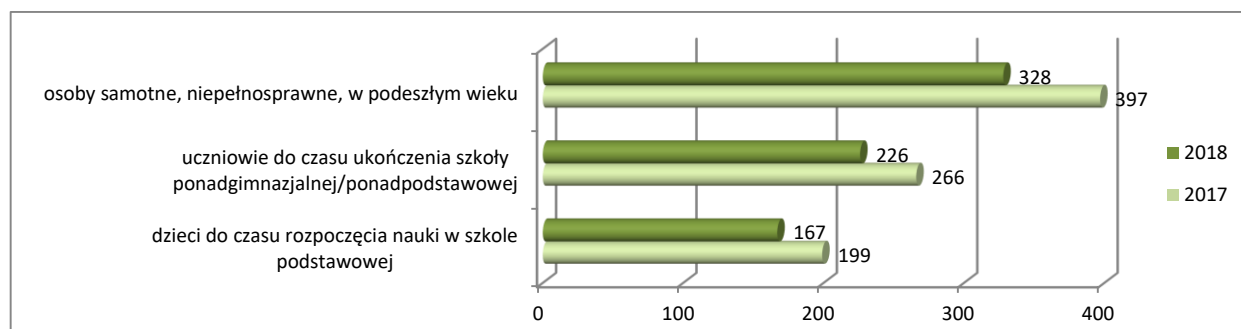
1.1. PROGRAM WIELOLETNI „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowany był na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz Uchwały Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020. Strategicznym celem programu jest w dalszym ciągu ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, w szczególności samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych (od 2019r. pomoc realizowana będzie na podstawie Uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023).

Pomoc w formie posiłku i świadczenia pieniężnego z przeznaczeniem na zakup żywności lub posiłków adresowana była do osób i rodzin znajdujących się w trudnych warunkach materialnych bądź życiowych.

Pomoc w zakresie dożywiania w latach 2017 - 2018

Kategorie świadczeniobiorców korzystających z dożywiania (posiłek + świadczenie pieniężne)	Liczba świadczeniobiorców	
	2017	2018
dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	199	167
uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej/ponadpodstawowej	266	226
osoby samotne, niepełnosprawne, w podeszłym wieku	397	328

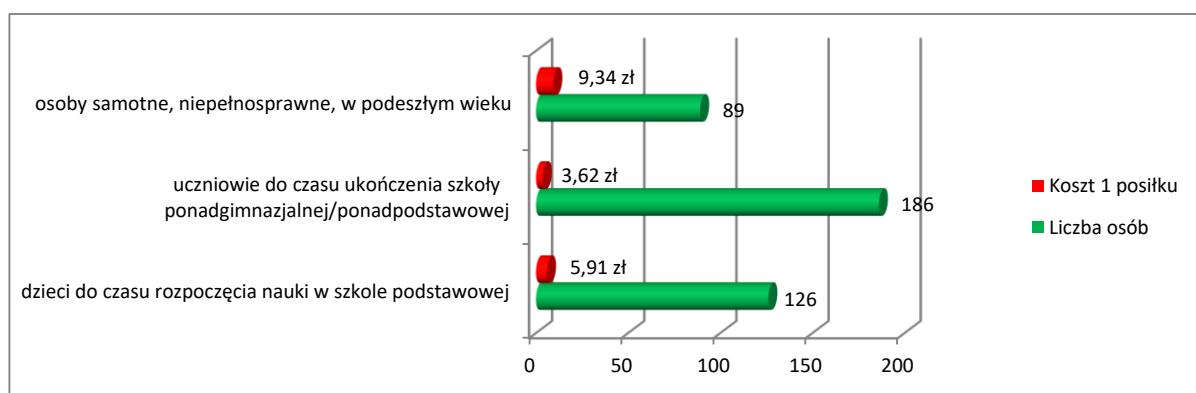
Posiłki dowożono do miejsca zamieszkania 42 osobom z powodu: podeszłego wieku, niepełnosprawności, choroby, itp. Roczny koszt dowozu wyniósł 14 338 zł i był finansowany ze środków własnych Gminy w kwocie 10 275 zł, natomiast z dotacji celowej w kwocie 4 063 zł.

Pomoc w formie posiłków

Posiłki przygotowywano dla 395 osób w 42 placówkach zbiorowego żywienia (żłobkach, przedszkolach, szkołach i internatach, ośrodkach wsparcia). Średni koszt posiłku wyniósł 6,19 zł. Na tę formę pomocy wydatkowano środki finansowe w łącznej kwocie 289 506 zł, z czego środki własne gminy stanowiła kwota 163 666 zł (56,53%), a dotacja celowa 125 840 zł (43,47%).

Świadczeniobiorcy korzystający z posiłków i koszt posiłków

Kategorie świadczeniobiorców korzystających z posiłków	Liczba osób	Koszt 1 posiłku w zł
dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	126	5,91
uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej/ponadpodstawowej	186	3,62
osoby samotne, niepełnosprawne, w podeszłym wieku	89	9,34

Świadczenia pieniężne w formie zasiłku celowego były przyznawane na zakup posiłków lub żywności. Z tej formy pomocy korzystali głównie osoby, które ze względów zdrowotnych miały przeciwwskazania do korzystania z posiłków w placówkach zbiorowego żywienia oraz rodziny wielodzietne, matki samotnie wychowujące małe dzieci, a także osoby pracujące.

Z danych dotyczących wydatków na świadczenia pieniężne wynika, że udział środków własnych gminy na tą pomoc wyniósł 41,54%, a z dotacji celowej 58,46%.

W 2018r. łączny koszt realizacji Programu (posiłki, świadczenia pieniężne, dowóz posiłków) wyniósł 507 484 zł i w 51% finansowany był ze środków własnych Gminy.

Struktura wydatków na realizację Programu w latach 2017 - 2018

Wyszczególnienie	Świadczenie pieniężne		Posiłki	
	2017	2018	2017	2018
Liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie	484	414	470	395
Liczba rodzin	201	181	336	269
Liczba świadczeń	544	586	63 985	46 768
Koszt programu (bez dowozu), w tym:	161 368	203 640	379 949	289 506
środki własne Gminy	64 547	84 588	218 250	163 666
dotacja celowa	96 821	119 052	161 699	125 840
Koszt 1 świadczenia	297,18	347,51	6,31	6,19

Pomoc w formie bezpłatnych posiłków i świadczenia pieniężnego przysługuje wyłącznie osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego. W przypadku przekroczenia kryterium obowiązującego dla osoby/rodziny, pomoc udzielana była z częściową odpłatnością na podstawie Uchwały XLIV/221/04 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 5 października 2004r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej. Zawsze priorytetem Ośrodka było zapewnienie dzieciom, młodzieży i osobom samotnym, niepełnosprawnym oraz długotrwale chorym - gorącego, dwudaniowego posiłku. Dlatego też, w ramach Programu, ponad 58% środków finansowych zostało przeznaczonych na pokrycie kosztów posiłków, a 42% na pomoc w formie świadczeń pieniężnych z przeznaczeniem na zakup posiłków lub artykułów żywnościowych. Zamierzenia Ośrodka w zakresie realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” zostały osiągnięte pomimo, że w porównaniu do 2017r. liczba rodzin wnioskujących o pomoc w formie świadczenia pieniężnego zmniejszyła się o 9,95%, a o pomoc w formie posiłku o 19,94%. Powyższe może być związane z obowiązywaniem przepisów ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (500+).

1.2. ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ I ZADANIA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Podstawowym celem w pracy pracowników socjalnych jest niesienie pomocy ludziom znajdującym się w różnych trudnych i kryzysowych sytuacjach, nie tylko związanych z problemami materialnymi, ale także psychicznymi, emocjonalnymi, rodzinnymi. Ma on integrować działania wokół rodziny oraz jej środowiska lokalnego, zapobiegając marginalizacji i wykluczeniu.

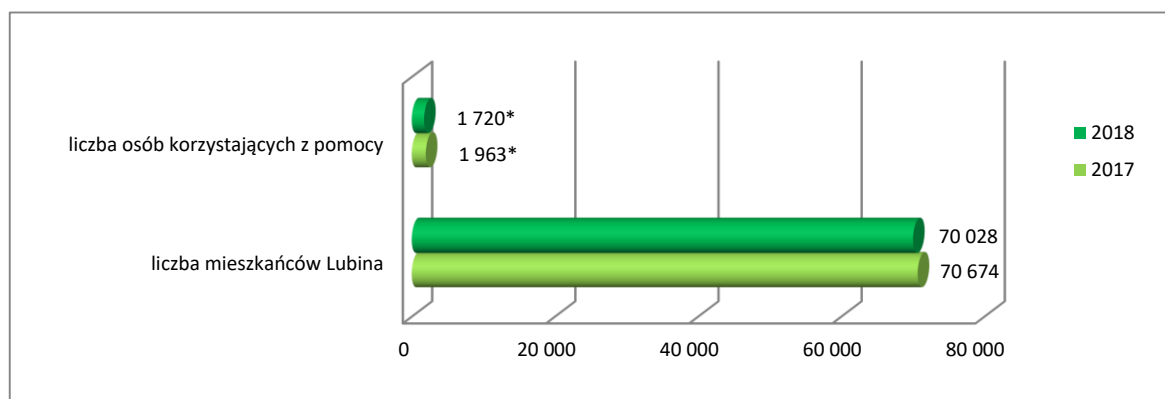
Zadania pracowników socjalnych określone są przede wszystkim w ustawie o pomocy społecznej i obejmują m.in.:

- 1) prowadzenie pracy socjalnej,
- 2) dokonywanie analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń,
- 3) udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej; skuteczne posługiwanie się przepisami prawa w realizacji tych zadań,
- 4) pomoc w uzyskaniu, dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej, poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy,
- 5) udzielanie pomocy zgodnie z zasadami etyki zawodowej,
- 6) pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych,
- 7) współpraca i współdziałanie z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania patologii oraz skutków negatywnych zjawisk społecznych, łagodzenie skutków ubóstwa,
- 8) inicjowanie nowych form pomocy osobom i rodzinom mającym trudną sytuację życiową oraz inspirowanie powołania instytucji świadczących usługi służące poprawie sytuacji osób i rodzin,
- 9) współuczestniczenie w przygotowywaniu, opracowaniu, wdrożeniu oraz rozwijaniu regionalnych i lokalnych programów pomocy społecznej, ukierunkowanych na podniesienie jakości życia.

Od stycznia do grudnia 2018r. pracownicy socjalni przeprowadzili łącznie 3 949 rodzinnych wywiadów środowiskowych, w tym dla potrzeb innych podmiotów (np. Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – do maja ubiegłego roku i ośrodków pomocy społecznej z terenu całego kraju). Dokonane ustalenia były m.in. podstawą planowania pomocy i przyznania świadczeń z pomocy społecznej.

W okresie sprawozdawczym wydano łącznie 5 283 decyzje administracyjne na świadczenia z pomocy społecznej. Z przysługującego prawa do wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Legnicy skorzystało 7 osób. Przed tą instancją rozpatrywanych było 8 decyzji, z których 3 utrzymano w mocy, a 5 uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia.

Mieszkańcy Lubina korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej w latach 2017 - 2018

*podane liczby nie obejmują osób, korzystających wyłącznie z pracy socjalnej

W 2018r. podopieczni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowili 4% ogólnej liczby mieszkańców Lubina (1 720 osób + 1 111 osób korzystających wyłącznie z pracy socjalnej), natomiast mieszkańcy otrzymujący świadczenia wymagające wydania decyzji administracyjnej - 2,5% (świadczeniobiorcy + członkowie ich rodzin – 1 720 osób). Wśród lubinian objętych pomocą, przyznaną decyzją administracyjną widoczna jest od kilku lat tendencja spadkowa - w porównaniu do 2017r. o 0,3% w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców, do 2016r. - o 0,6%, do 2015r. - o 1%. Nie przekłada się to jednak na zmniejszenie ilości zadań pracowników MOPS. Występujące wśród podopiecznych Ośrodka problemy - m.in. bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, przemoc w rodzinie, długotrwała lub ciężka choroba - wpływają w dużej mierze na wielość i złożoność podejmowanych przez pracowników działań.

Na porównywalnym poziomie utrzymuje się pomoc w formie pracy socjalnej, porad konsultanta (zmniejszyła się liczba osób korzystających z tego wsparcia, zaś wzrosła liczba udzielonych konsultacji), wsparcia asystentów rodziny, jak również posiedzenia grup roboczych.

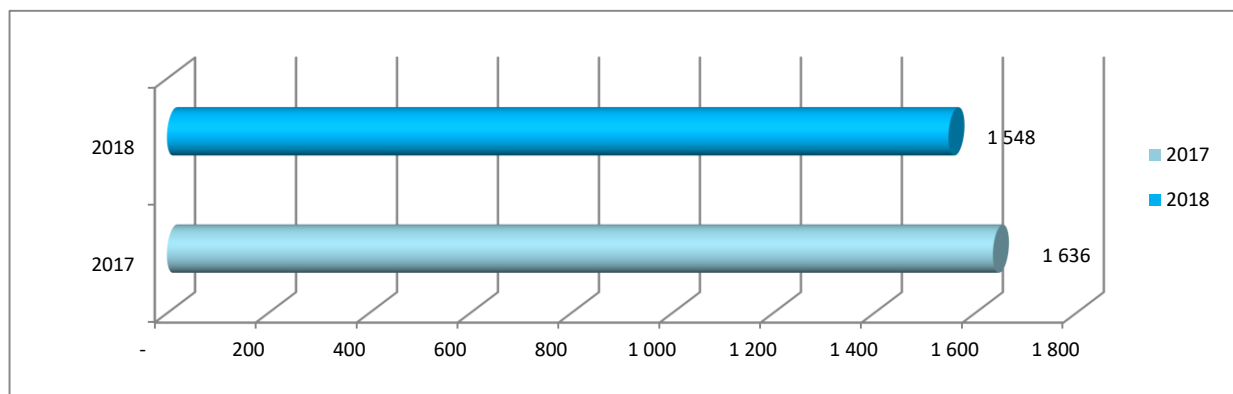
Praca socjalna

Praca socjalna jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest z osobami i rodzinami - w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną - w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Świadczona jest na rzecz osób i rodzin bez względu na posiadany dochód, z wykorzystaniem metod i technik (w tym kontraktu socjalnego), z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

W 2018r. tą formą pomocy objęto 2 557 osób z 1 548 rodzin, w tym wyłącznie pracą socjalną 1 111 osób z 707 rodzin. W odniesieniu do poprzedniego roku można wskazać, iż działania w tym zakresie realizowane są z porównywalną liczbą rodzin korzystających z pomocy społecznej (2017r. - 1636 rodzin, 2 797 osób w tych rodzinach). Wzrosła natomiast liczba rodzin korzystających wyłącznie z pracy socjalnej - w 2017r. było to 1 089 osób z 704 rodzin, w 2016r. - 907 osób z 598 rodzin.

Rodziny korzystające z pomocy w formie pracy socjalnej w latach 2017 - 2018

W 2018r. w ramach prowadzonej pracy socjalnej, w sytuacji wystąpienia przemocy w rodzinie, prowadzono procedurę „Niebieskie Karty” (NK) w 400 rodzinach. Pracownicy MOPS uczestniczyli w 2 230 posiedzeniach grup roboczych. W 2017r. procedurę NK prowadzono w 408 rodzinach i uczestniczono w 2 238 posiedzeniach grup roboczych; w 2016r. - NK w 306 rodzinach, uczestniczono w 1 492 posiedzeniach.

Kontrakt socjalny

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. Jest on - sprecyzowaną w sposób jasny i zrozumiały - umową między pracownikiem socjalnym a klientem, określającą problem, cele jak również role osób zaangażowanych w proces tworzenia kontraktu.

Kontrakt socjalny jest nieodzownym narzędziem pracy, którym posługuje się pracownik socjalny. Konsekwencją odmowy zawarcia kontraktu socjalnego lub niedotrzymania jego postanowień może być odmowa udzielenia świadczeń z pomocy społecznej, ograniczenie ich wysokości lub zamiana na formę niepieniężną. Powyższe dodatkowo mobilizuje klientów do realizowania w pełni zadeklarowanych działań.

W 2018r. zostały zawarte 134 kontrakty socjalne ze 134 osobami, na okoliczność rozwiązania określonych sytuacji życiowych, w tym głównie dotyczących:

- 1) aktywizacji zawodowej,
- 2) podjęcia leczenia odwykowego, utrzymywania abstynencji alkoholowej,
- 3) pozyskania świadczeń z zabezpieczenia społecznego,
- 4) podniesienia standardu zajmowanego lokalu.

W porównaniu do 2017r. zmniejszyła się liczba zawartych kontraktów. Beneficjenci w większym stopniu wykorzystywali własne umiejętności i zasoby i nie było konieczności dodatkowego motywowania ich do zmian w sferze życiowej poprzez narzędzie jakim jest kontrakt. Ponadto z uwagi na stan zdrowia, konsekwentna realizacja kontraktu w wielu przypadkach nie byłaby możliwa.

Poradnictwo specjalistyczne

Osobom i rodzinom potrzebującym wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód, świadczone jest poradnictwo specjalistyczne. Działania w tym zakresie realizowane są głównie przez pracowników socjalnych w ramach prowadzonej pracy socjalnej (dane w tym zakresie zostały przedstawione powyżej), konsultanta oraz specjalistę w zakresie rozwiązywania problemu alkoholowego.

W 2018r. z pomocy konsultanta skorzystało 211 osób, w tym 59, które nie ubiegały się o świadczenia pieniężne z pomocy społecznej. Przeprowadzono 842 konsultacje, które obejmowały m.in. tematykę:

- uzależnień i współuzależnień,
- przemocy w rodzinie,
- konfliktów rodzinnych,

- problemów wychowawczych,
- niezaradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- problemów małżeńskich.

W 2017r. z pomocy konsultanta skorzystało 391 osób, przeprowadzono 527 konsultacji, w 2016r. - 397 osób, przeprowadzono 729 konsultacji.

Specjalista w zakresie rozwiązywania problemu alkoholowego objął pomocą 101 osób w tym:

- 82 osoby uzależnione od alkoholu lub pijące szkodliwie (42 kobiety i 40 mężczyzn),
- 17 osób współuzależnionych (kobiety).

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono łącznie 496 spotkań z osobami z problemem alkoholowym i współuzależnionymi, zawarto 82 kontrakty socjalne z 57 osobami (30 kobiet i 27 mężczyzn) oraz 53 zakresy współpracy z osobami mającymi problem alkoholowy.

Podejmowane działania przez ww. specjalistę dotyczyły:

- diagnozowania problemu klienta,
- konfrontowania klienta z problemem,
- motywowania do podjęcia leczenia odwykowego lub udziału w terapii dla osób współuzależnionych,
- zawierania zakresów współpracy i kontraktów socjalnych,
- monitorowania zobowiązań klientów,
- współpracy z placówkami leczenia odwykowego,
- konsultowania spraw klientów z terapeutami, asystentami rodziny, psychologiem.

W 2018r. radca prawny, w ramach poradnictwa prawnego dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej, udzielił - 156 porad dotyczących przede wszystkim spraw:

- administracyjnych,
- rodzinnych,
- majątkowych, spadkowych,
- mieszkaniowych.

Poradnictwo psychologiczne udzielane było w ramach Sekcji Profilaktyki Uzależnień i Punktu konsultacyjnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie - w zakresie problemu uzależnienia, współuzależnienia, przemocy w rodzinie, zagrożenia przemocą (dane w dalszej części sprawozdania).

Działania realizowane na rzecz dzieci i młodzieży w czasie wakacji

W okresie wakacji letnich, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnił atrakcyjny wypoczynek dla dzieci i młodzieży z rodzin objętych pomocą społeczną z terenu Lubina, tj.:

- dwutygodniowy wyjazd kolonijny do miejscowości nadmorskiej Chłapowo - łącznie dla 45 dzieci w wieku szkolnym; w czasie kolonii zrealizowany został urozmaicony program rekreacyjno - wypoczynkowy oraz profilaktyczny w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy oraz kształtowania umiejętności społecznych,
- 2 kolonie w Jastrzębiej Górze dla 10 dzieci (finansowane ze środków Kuratorium Oświaty i Wychowania we Wrocławiu).

Działania realizowane na rzecz osób bezdomnych

W 2018r. udzielono pomocy 196 osobom bezdomnym, m.in. w formie pieniężnej i rzeczowej. Przyznano również uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W ramach działań pomocowych, tut. Ośrodek kierował osoby bezdomne do Jadłodajni prowadzonej przez Parafię św. Jana Bosko. Z tej formy pomocy skorzystało 85 osób bezdomnych.

Wobec tej grupy klientów prowadzona była praca socjalna, ukierunkowana przede wszystkim na motywowanie do podejmowania pozytywnych zmian w sytuacji życiowej, zawodowej i zdrowotnej poprzez odnowienie relacji rodzinnych, systematyczne leczenie (w tym uzależnień), uzyskanie dowodów osobistych, a także orzeczeń o niepełnosprawności, podjęcie pracy zarobkowej oraz złożenie wniosków o najem lokali socjalnych. Powyższe realizowane było między innymi w oparciu o zawierane kontrakty socjalne czy

indywidualne programy wychodzenia z bezdomności (w 2018r. zawarto 45 kontraktów z 36 osobami oraz 18 programów). Na terenie Lubina osoby bezdomne korzystały ze schronienia w Ogrzewalni, Noclegowni i Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn - prowadzonym przez Koło Lubińskie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta, któremu Gmina Miejska Lubin zleciła realizację tego zadania. Schronisko zapewniło osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmocnienie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. Wydanie decyzji przyznającej świadczenie niepieniężne w postaci tymczasowego miejsca w powyższej placówce było poprzedzone przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego. W 2018r. tut. Ośrodek wydał 36 decyzji przyznających ww. świadczenie na usługi „zwykłe” i 3 na pobyt z usługami opiekuńczymi.

Noclegownia świadczyła tymczasową pomoc w postaci miejsca do spania, w warunkach gwarantujących ochronę zdrowia i życia. Natomiast Ogrzewalnia zapewniała interwencyjny i bezpieczny pobyt w pomieszczeniu, wyposażonym w miejsca siedzące, w okresie jesienno-zimowym. W 2018r. z Noclegowni skorzystało 37 osób, natomiast z Ogrzewalni 87. Powyższa placówka zapewnia gorący posiłek i dostęp do sanitariów, w tym możliwość skorzystania z kąpeli oraz otrzymania czystej odzieży i bielizny osobistej. Od maja 2018r. Gmina Miejska Lubin zapewnia również schronienie bezdomnym kobietom, w tym z usługami opiekuńczymi - w Schronisku dla Kobiet i Osób Niepełnosprawnych w Świdnicy (umowa na zakup usług). W ubiegłym roku, wydano 4 decyzje kierujące.

Osoby bezdomne korzystały ze schronienia także na terenie całego kraju. W 2018r. udzielono pomocy w postaci pokrycia kosztów pobytu dla 3 kobiet z dziećmi oraz wyżywienia w Stowarzyszeniu „MONAR” Domu Samotnych Matek z Dziećmi w Ścinawie, natomiast dla 2 kobiet opłacono koszty pobytu w Schronisku dla Bezdomnych Kobiet we Wrocławiu oraz Kaliszu. Dodatkowo powyższą formę pomocy udzielono 5 bezdomnym mężczyznom, którzy przebywali m.in. w Schronisku dla Chorych „Betlejem” Wspólnoty Chleb Życia w Warszawie, Stowarzyszeniu na Rzecz Bezdomnych „Domu Ryta” w Wiślince, Ośrodka dla Bezdomnych w Łażniewie oraz Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn Stowarzyszenia WIGOR w Borkowie.

W ciągu roku podejmowane były działania prewencyjne wśród osób bezdomnych, poprzez lustracje miejsc ich przebywania - wzmożone w okresie jesienno-zimowym, współpracę z Policją, jednostką ochrony zdrowia, organizacjami pozarządowymi, środowiskiem lokalnym, krewnymi. Podopieczni informowani byli na bieżąco o pełnej ofercie pomocowej tut. Ośrodka. Ponadto dostarczano osobom bezdomnym używaną odzież, koce, materace oraz pościel zarówno w siedzibie MOPS jak również w miejscach ich pobytu. Na potrzeby osób bezdomnych oraz innych narażonych na wychłodzenie, od wielu lat funkcjonuje telefon kontaktowy (697 - 110 - 123), umożliwiający przyjmowanie zgłoszeń od Policji i osób prywatnych.

FEAD Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym

Głównym celem programu FEAD jest ograniczenie najgłębszych form ubóstwa poprzez udostępnianie pomocy żywnościowej. Pracownicy socjalni wydają skierowania do otrzymania paczek z żywnością i przekazują organizacji listy osób zakwalifikowanych do wsparcia z Programu. Uprawnienie do korzystania z tej pomocy jest uwarunkowane spełnieniem kryterium dochodowego, które wynosiło do końca września 2018r. - 1 268 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz 1 028 zł - dla osoby w rodzinie, natomiast od 1 października - 1 402 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz 1 056 zł - dla osoby w rodzinie. W okresie sprawozdawczym, ww. wsparciem objęto 198 osób ze 114 rodzin. Wydano 147 skierowań uprawniających do odbioru paczek żywnościowych.

Instytucją Zarządzającą Programem jest Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Instytucją Pośredniczącą jest Agencja Rynku Pracy, a dystrybucją produktów żywnościowych w naszym mieście zajmuje się Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów z siedzibą w Lubinie, przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 14.

Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin z trojgiem i więcej dzieci, zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Zapewnia ona niższe ceny przy zakupie żywności i kosmetyków, odzieży i obuwia, książek, zabawek oraz paliwa. Pozwala na tańsze przejazdy

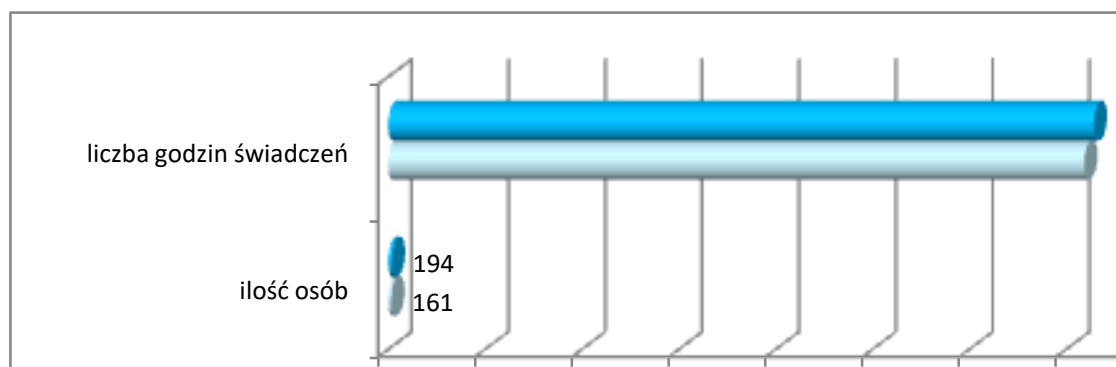
pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury czy ośrodków rekreacyjnych na terenie całego kraju. Posiadanie Karty obniża zatem dużym rodzinom koszty codziennego życia. Z tego uprawnienia w 2018r. skorzystało 479 lubińskich rodzin (od 2019r. poszerzono krąg osób uprawnionych do ubiegania się o Kartę Dużej Rodziny).

1.3. USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA

Usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne, są zróżnicowaną grupą świadczeń niepieniężnych, kierowaną do osób starszych, samotnych, chorych i niepełnosprawnych. Rodzaj usług oraz ich wymiar i zakres dostosowywany jest indywidualnie do potrzeb świadczeniobiorcy.

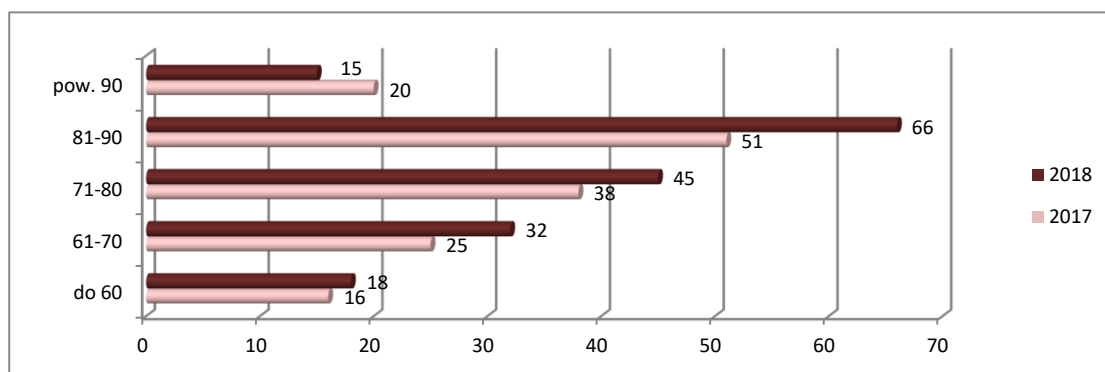
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w latach 2017 - 2018

Rok	Usługi opiekuńcze zadanie własne		Specjalistyczne usługi opiekuńcze zadanie własne		Specjalistyczne usługi opiekuńcze zadanie zlecone	
	liczba osób	liczba świadczeń (godz.)	liczba osób	liczba świadczeń (godz.)	liczba osób	liczba świadczeń (godz.)
2017	104	22 110	48	10 261	9	3 566
2018	134	23 361	49	8 510	11	4 561

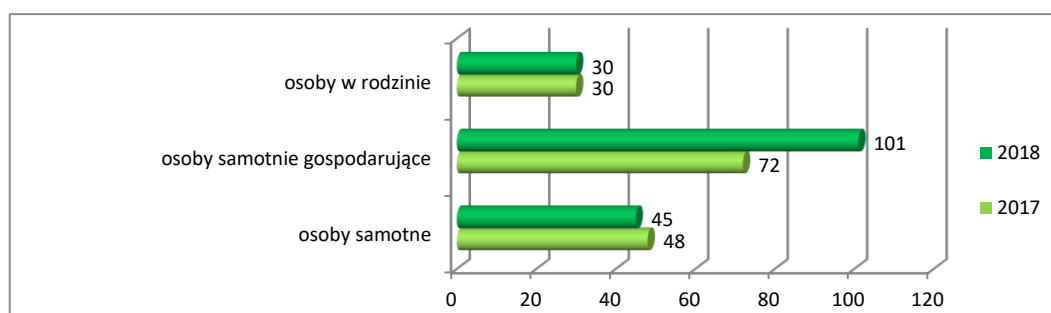
W okresie całego roku pomoc w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych (w tym usługi rehabilitanta) przyznano 176 osobom (wzrost w stosunku do 2017r. o 26 osób), w tym 18 osób korzystało jednocześnie z dwóch rodzajów usług. Liczba udzielonych tym osobom świadczeń (36 432 godz.) była zbliżona do roku 2017. Natomiast odnosząc się do źródła finansowania, nastąpił wzrost usług opiekuńczych (o 6%) i specjalistycznych usług opiekuńczych z zakresu zadań zleconych (o 28%) oraz spadek specjalistycznych usług opiekuńczych z zakresu zadań własnych (o 17%).

Osoby objęte pomocą w formie usług opiekuńczych w latach 2017 - 2018, wg wieku

Jak pokazują dane liczbowe, spośród wszystkich osób korzystających z usług w 2018r. - 46% stanowiły osoby powyżej 80 roku życia. Jest to najliczniejsza grupa wiekowa świadczeniobiorców, podobnie jak w roku 2017.

Osoby objęte pomocą w formie usług opiekuńczych w latach 2017 - 2018, wg sytuacji rodzinnej

Większość klientów korzystających z usług to osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe (83%). Wśród nich 26% stanowiły osoby samotne. Pozostałe 17% podopiecznych zamieszkiwało i gospodarowało z rodziną.

Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z zakresu zadań własnych gminy oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania reguluje uchwała Nr XLIV/222/04 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 5 października 2004r. (t.j. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2013r., poz. 5355 z późn. zm.). Natomiast odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustalana jest w oparciu o rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005r. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.) oraz zarządzenie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie w sprawie ustalenia ceny 1 godziny usług.

Wysokość odpłatności za usługi uzależniona jest od:

- wysokości stawki godzinowej usług,
- liczby godzin świadczonych usług,
- dochodu świadczeniobiorcy.

Wysokość stawki godzinowej za usługi w 2018r. wynosiła:

- usługi opiekuńcze - 15 zł,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (zadanie własne) – 15 zł,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadanie zlecone) - 33 zł.

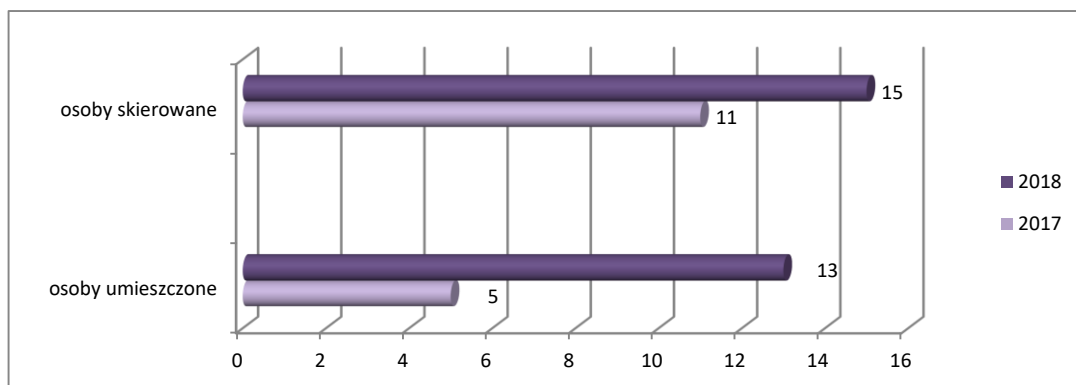
W 2018r. z nieodpłatnej pomocy w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało 27 osób, z tego: 12 osób - z uwagi na sytuację dochodową (dochód poniżej kryterium

dochodowego lub trudna sytuacja życiowa) i 15 osób - z uwagi na sytuację rodzinną oraz wiek (osoby samotne powyżej 80 roku życia).

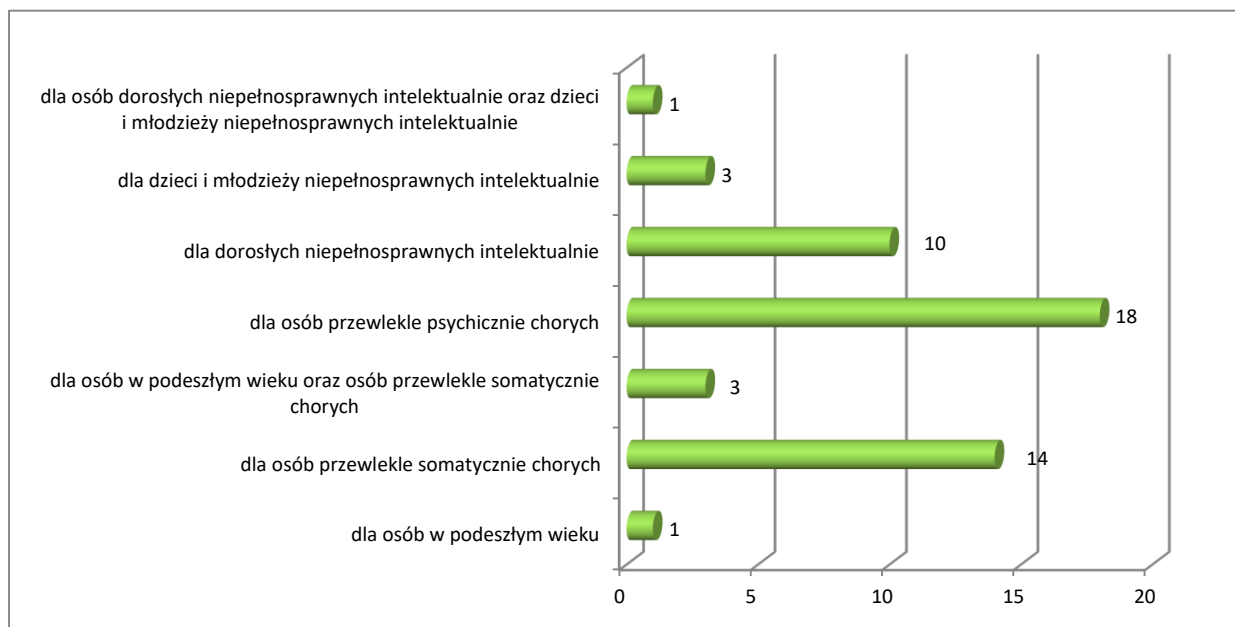
1.4. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Kolejnym niepieniężnym świadczeniem z pomocy społecznej jest pobyt i usługi w domu pomocy społecznej. Powyższa forma wsparcia adresowana jest do osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Liczba osób skierowanych i umieszczonych w domach pomocy społecznej w latach 2017 - 2018

Osoby przebywające w domach pomocy społecznej w 2018r., wg typu placówki

W roku 2018 do domów pomocy społecznej usytuowanych na terenie innych gmin skierowano 15 osób, tj. o 4 więcej niż w 2017r. (w tym 3 na podstawie postanowienia sądu, a 4 osoby były reprezentowane przez opiekuna/kuratora z uwagi na całkowite/częściowe ubezwłasnowolnienie). W analizowanym okresie miejsce w domach pomocy społecznej uzyskało 13 osób, o 8 osób więcej niż w 2017r. (w tym jedna skierowana w 2016r., 4 osoby w 2017r., a 8 osób w 2018r.).

U podstaw koncepcji organizacyjnej domów pomocy społecznej, leży zasada zróżnicowania tych placówek ze względu na stan zdrowia osób w nich przebywających. W zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na różne typy. W ciągu całego roku w domach pomocy społecznej (z wyłączeniem Lubina) przebywało łącznie 50 osób, z tego:

- 1 osoba w dps dla osób w podeszłym wieku,
- 14 osób w dps dla osób przewlekle somatycznie chorych,
- 3 osoby w dps dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych,
- 18 osób w dps dla osób przewlekle psychicznie chorych,
- 10 osób w dps dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
- 3 osoby w dps dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie,
- 1 osoba w dps dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Obowiązani do wnoszenia opłaty są w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Wszystkie osoby przebywające w domach pomocy społecznej ponosiły odpłatność za swój pobyt, stanowiącą nie więcej niż 70% dochodu. W przypadku 8 z tych osób, do odpłatności zostali zobowiązani zstępni i wstępni. Różnicę między miesięcznym kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca i rodzinę pokrywała gmina.

Wydatki związane z pobytem osób w domach pomocy społecznej w 2018r. wyniosły 1 200 760,05 zł. Natomiast dochody z tytułu wpłat osób zobowiązanych 63 296,81 zł.

1.4.1. DOM OPIEKI „SZAROTKA”

Dom Opieki „Szarotka” w Lubinie jest przeznaczony dla 35 osób, mężczyzn i kobiet przewlekle somatycznie chorych. Placówka świadczy całodobową opiekę w zakresie usług bytowych, opiekuńczych, wspomagających i kulturalno - oświatowych. Ponad połowa mieszkańców to osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji, wymagające całkowitej opieki tzn. pielęgnacji, karmienia i pomocy w poruszaniu się.

Mieszkańcy Domu Opieki „Szarotka” w latach 2017 - 2018

Wyszczególnienie	2017	2018
Liczba osób przebywających w ciągu roku (<i>każda osoba liczona raz bez względu na liczbę dni pobytu</i>)	47*	50**
Rzeczywista liczba mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku (<i>suma liczby mieszkańców wg stanu na ostatni dzień miesiąca</i>)	391	404
Średnia liczba mieszkańców w miesiącu	34	34

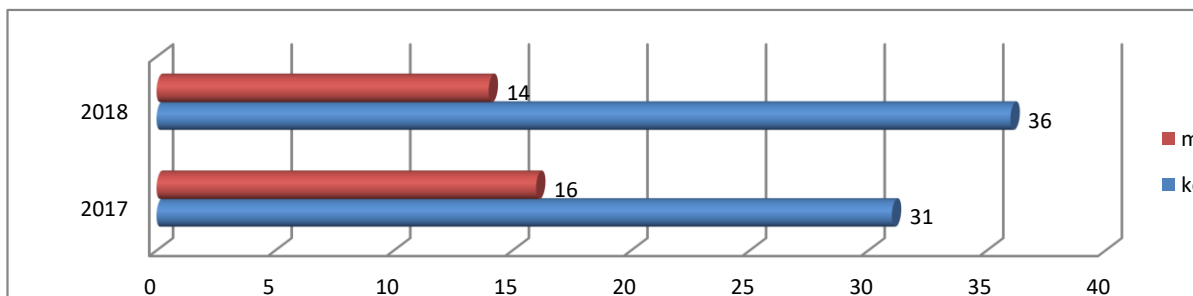
* w tym 5 mieszkańców z innych gmin

** w tym 7 mieszkańców z innych gmin

Mieszkańcy Domu Opieki „Szarotka” w latach 2017 - 2018, wg wieku i płci

Przedziały wiekowe	2017		2018	
	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
30-39	0	0	1	0
40-49	1	1	1	0
50-60	1	2	0	1
61-70	2	3	2	2
71-80	11	4	10	3
81-90	6	4	15	5
powyżej 90	10	2	7	3
Razem	47		50	

Mieszkańcy Domu Opieki „Szarotka” w latach 2017 - 2018, wg płci

Liczba osób przebywających w Domu w ciągu roku wynosiła 50, w tym 36 kobiet i 14 mężczyzn. Wśród 17 osób nowoprzyjętych - 14 było mieszkańcami Lubina, natomiast 3 osoby były z innej gminy. Zdecydowana większość (43 mieszkańców) to osoby w wieku powyżej 70 roku życia, co stanowi 86% wszystkich przebywających w Domu w 2018r.

Suma rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku sprawozdawczego wynosiła 418 osób (średnio 35 osób w miesiącu), a stopień wykorzystania miejsc wzrósł o 1% w stosunku do roku poprzedniego.

Mieszkańcy mieli zapewnione regularne posiłki (5 dziennie), w tym stały dostęp do podstawowych produktów żywnościowych i napojów. Dzienna stawka żywieniowa wynosiła 12 zł.

Zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej reguluje ustawa o pomocy społecznej. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, który zgodnie z Zarządzeniami Prezydenta Miasta Lubina Nr P.0050.76.2017 i Nr P.0050.59.2018 wynosił - wynosi 4 000 zł.

W okresie sprawozdawczym w Domu przebywało 50 mieszkańców, w przypadku 2 podopiecznych do pełnego kosztu utrzymania dopłacała rodzina, natomiast 2 osoby swój pobyt opłacały z własnych dochodów. W przypadku 8 podopiecznych wpłaty były wnoszone przez: mieszkańca, rodzinę i gminę, a u 38 osób w kosztach utrzymania partycypowali mieszkaniowiec i gmina (w tym obca gmina dla 7 osób).

Całkowity koszt działalności Domu wyniósł w 2018r. 1 529 627,61 zł w tym: wpłaty mieszkańców i osób zobowiązanych - 573 977,90 zł, wpłaty innej gminy - 127 356,53zł, dochód z przygotowania posiłków - 83 832,55 zł.

Podstawową działalnością Domu jest świadczenie mieszkańcom usług w zakresie potrzeb bytowych (m.in. miejsca zamieszkania, wyżywienia, odzieży i obuwia, utrzymania czystości), usług opiekuńczych (m.in. praca socjalna, pielęgnacja), usług wspomagających (m.in. podnoszenie sprawności i aktywizowanie, zaspokajanie potrzeb religijnych i kulturalnych, pomoc w utrzymywaniu kontaktów z rodziną i społecznością

lokalną, w zapewnieniu bezpieczeństwa).

Zakres świadczonych usług dostosowano do indywidualnych potrzeb mieszkańców, które ustalał Zespół Terapeutyczno - Opiekuńczy (w 2018r. - 12 posiedzeń). Podopieczni byli bezpośrednio wspierani przez pracowników pierwszego kontaktu, wchodzących w skład tego Zespołu. W opracowaniu indywidualnego planu wsparcia istotny był udział mieszkańca, a wspólne ustalenia były jednym z ważniejszych, a zarazem trudniejszych form terapii, wpływającej na samoocenę mieszkańca, jego poczucie wartości i możliwości decydowania o własnym losie. Dobrze skonstruowany plan, wpływał na aktywizację mieszkańca, rozbudzał w nim pragnienia, był motorem jego działań, sprawiał, że czuł się potrzebny.

Mieszkańcy korzystali z pomocy w dostępie do świadczeń zdrowotnych, przysługujących na podstawie odrębnych przepisów. Opiekę medyczną sprawował lekarz pierwszego kontaktu z przychodni „Lubmed”, a opieka psychiatryczno-psychologiczna była zapewniona przez Centrum Psychiatrii i Psychologii „MariaMed” w Lubinie.

Z usług lekarza pierwszego kontaktu skorzystało 50 osób. Mieszkańcy byli zaopatrywani w leki i środki medyczne według potrzeb i zgodnie z zaleceniem lekarza. Dofinansowanie z Narodowego Funduszu Zdrowia do zakupu środków higieny osobistej w wysokości 70% poniesionego kosztu, w zależności od jakości artykułu otrzymało 37 osób na kwotę 21 142,80 zł. Dofinansowanie do materaca przeciwośluzowego otrzymały 3 osoby na kwotę 600,00 zł.

W minionym roku w Domu Opieki „Szarotka” przebywały głównie osoby ze schorzeniami neurologicznymi, narządu ruchu, somatycznymi, układu krążenia. Są też osoby, u których występuje kilka schorzeń.

Stopień sprawności mieszkańców Domu Opieki „Szarotka”

Stopień sprawności	Liczba mieszkańców
Mieszkańcy nieopuszczający łóżka	20
Mieszkańcy poruszający się przy pomocy wózka	13
Mieszkańcy poruszający się przy pomocy chodzika (balkonik, laska, orteza)	5
Mieszkańcy poruszający się samodzielnie	12
Razem	50

Skuteczną formą aktywizacji mieszkańców była terapia zajęciowa, mająca na celu przywrócenie bądź utrzymanie jak najdłużej sprawności psychofizycznej. Czynne spędzanie wolnego czasu, to najlepsza forma terapii, zapobiegająca zubożeniu i rezygnacji. Mieszkańcy mieli również możliwość korzystania ze zbioru bibliotecznego, a także z prasy codziennej i tygodników.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym należała do jednych z ważniejszych zadań Domu, dzięki niej mieszkańcy mogli włączać się w życie społeczności lokalnej, budować emocjonalne więzi oraz przełamywać pojawiające się poczucie izolacji i odosobnienia. Integracja mieszkańców i ich rodzin ze środowiskiem lokalnym odbywała się poprzez uczestnictwo i wspólne organizowanie imprez i spotkań okolicznościowych, przy współudziale młodzieżowego wolontariatu, dzieci ze szkół i przedszkoli oraz zaproszonych gości i przyjaciół Domu.

W ramach działalności kulturalno - oświatowej, Dom Opieki „Szarotka” współpracował i nawiązywał bliskie kontakty z innymi domami pomocy społecznej, jak również placówkami oświatowymi, stowarzyszeniami i klubami zrzeszającymi osoby starsze, chore i niepełnosprawne. Mieszkańcy Domu uczestniczyli w licznych spotkaniach i imprezach okolicznościowych, brali udział w wyjazdowym XV Turnieju DPS w kręgle. We wszystkich zajęciach i spotkaniach mieszkańcy brali udział dobrowolnie, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i możliwościami psychofizycznymi.

W Domu działał Samorząd Mieszkańców, którego reprezentantem jest Rada Mieszkańców, dbająca o interesy pensjonariuszy w zakresie realizowania potrzeb bytowych, kulturalnych, organizacji zajęć, terapii, rozwijania kontaktów ze środowiskiem lokalnym, przestrzegania praw mieszkańców, ustalania jadłospisów. Spotkania Rady Mieszkańców odbywają się raz na kwartał.

Istotnym elementem pomocy mieszkańcom jest świadczenie pracy socjalnej. Pracownik socjalny pomagał w załatwianiu formalności związanych z pobytem w Domu Opieki (meldunki), aktualizacją ważności dokumentów (dowody osobiste), otrzymywaniem świadczeń pieniężnych oraz w wielu innych potrzebnych sprawach (np. zakupy odzieży, artykułów osobistego użytku). Ponadto, prowadził postępowania administracyjne dot. ustalania odpłatności za pobyt osób w domu pomocy społecznej w stosunku do mieszkańców i ich rodzin, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Pracowników Domu wspierali wolontariusze i osoby odbywające praktyki zawodowe (opiekun medyczny). Oprócz stałych wolontariuszy, dobrowolną pomoc świadczyła 1 osoba w ramach swoich godzin pracy, zgodnie z porozumieniem między zakładami. Były to prace malarskie i naprawa wózków inwalidzkich. W Domu pracowały również osoby wykonujące nieodpłatne, kontrolowane prace na cele społeczne.

Poza działaniami ukierunkowanymi bezpośrednio na mieszkańców, Dom Opieki „Szarotka” realizował także pomoc w zakresie dożywiania na rzecz podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Z tej formy pomocy skorzystały 62 osoby, dla których przygotowano 8 694 obiady.

Dom wspierali również darczyńcy i sponsorzy, którzy przekazywali środki finansowe na zakup mebli do holu i ogrodu, doposażenia sali terapii, artykułów spożywczych na spotkania integracyjne (napoje, lody, pączki), słodyczy w okresie Świąt Bożego Narodzenia, oraz pomoc rzeczową w formie paczek na Mikołaja. Łączna wartość przekazanej darowizny to kwota 25 342,30 zł.

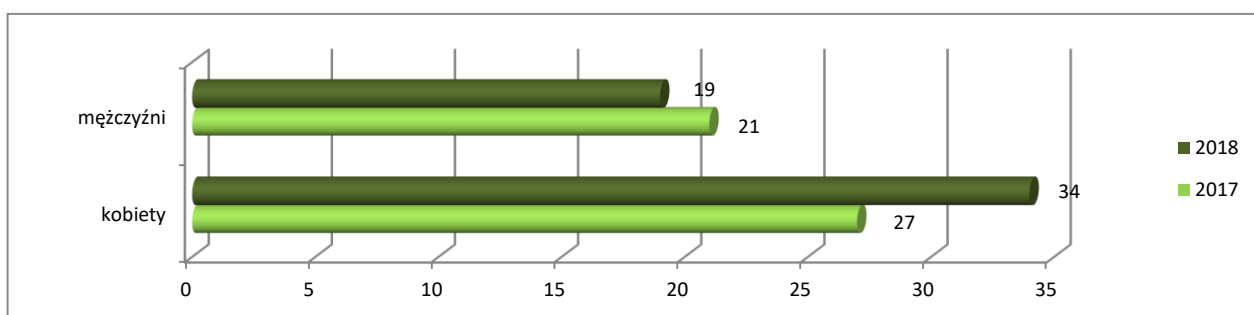
1.5. OŚRODKI WSPARCIA

1.5.1. DOM DZIENNEGO POBYTU „SENIOR”

Dom Dziennego Pobytu „Senior” jest ośrodkiem wsparcia działającym w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie. Świadczy bezpłatną pomoc na podstawie indywidualnych skierowań. Osoby mogą również korzystać z wyżywienia na podstawie odrębnej decyzji administracyjnej. Podejmowanych jest szereg działań mających na celu wsparcie, aktywizację i edukację seniorów w sferze psychicznej, fizycznej i społecznej.

W okresie sprawozdawczym wydano 53 skierowania, w tym 34 dla kobiet i 19 dla mężczyzn.

Skierowania wydane do DDP „Senior” w latach 2017 - 2018, wg płci

Z działalności DDP skorzystało łącznie 630 osób. Natomiast liczba korzystających w latach poprzednich prezentuje się następująco: 2012 - 417 osób, 2013 - 418 osób, 2014 - 430 osób, 2015 - 456 osób, 2016 - 533 osoby, 2017 - 589 osób, co wskazuje na ciągły wzrost zainteresowania działalnością placówki.

Dzięki kontynuacji współpracy ze Stowarzyszeniem Seniorów „Trzeci Wiek”, zorganizowano wiele przedsięwzięć, istotnych w życiu publicznym miasta. W ramach konkursów ofert ogłaszanych przez Gminę Miejską Lubin i Starostwo Powiatowe w Lubinie, Stowarzyszenie pozyskało środki finansowe w wysokości 118 000,00 zł, dzięki którym przygotowano i zrealizowano następujące projekty:

1. Cykl spotkań kombatantów - wieczornice patriotyczne:

- „Rocznice Majowe ”,
- „Cud nad Wisłą”,
- „Polski Wrzesień”,

- „Święto Niepodległości”.
- 2. Cykl „Organizacja imprez Międzypokoleniowych”:
 - Jarmark Wielkanocny,
 - XIX Przegląd Form Wokalnych,
 - XI Przegląd Zespołów Ludowych,
 - Lubińskie Betlejem.
- 3. Festiwal Narodów – 10 edycja.
- 4. Powiatowe Dni Seniora.
- 5. Przegląd Form Literackich.
- 6. Cykl spotkań gimnastyczno – integracyjnych pn. „Wyginam śmiało ciało”.

Oferta kulturalno-oświatowa obejmowała szereg działań podnoszących poziom aktywności seniorów, poprzez realizację wielu spotkań okolicznościowych, rozrywkowych, z okazji świąt kościelnych i państwowych. Wspólnie ze Stowarzyszeniem Seniorów „Trzeci Wiek” zorganizowano na Lubińskim Rynku: Jarmark Wielkanocny z Niedzielą Palmową, Bożonarodzeniowy z Mikołajkami i Święto Chleba. W ramach atrakcji turystyczno - krajoznawczych, rekreacyjno – wypoczynkowych, zrealizowano wyjazd do Chorwacji, Kościeliska z wodami termalnymi, Majówkę w Miłoradziach, pobyt nad morzem w Mrzeżynie. Reprezentacja seniorów brała liczny udział w wielu różnorodnych konkursach i przeglądach: we Wrocławiu, Warszawie, Jeleniej Górze, Szklarskiej Porębie, Oborze, Lubinie - zajmując wysokie lokaty. Konkurs kulinarny „Szpinakowe inspiracje”, fotograficzny z „Najpiękniejszym drzewem” i drużynowe zawody w kręglach o Puchar Dyrektora MOPS cieszyły się dużym zainteresowaniem i aprobatą.

Potrzebę społecznej akceptacji i integracji międzypokoleniowej realizowano poprzez organizację spotkań z młodzieżą, dziećmi i osobami niepełnosprawnymi.

Podjęte działania motywowały do aktywności rekreacyjno-sportowej, sprzyjały rozwojowi talentów i zainteresowań. Zaspokajanie potrzeby twórczości, piękna i uznania wypełniano poprzez prezentacje artystyczne. Bardzo ciekawym, nowatorskim i godnym kontynuacji przedsięwzięciem było spotkanie międzypokoleniowe z udziałem dzieci, dorosłych oraz seniorów. Spektakl „Tuwimowo” wykonany przez rodziców dzieci z Przedszkola Miejskiego nr 5 i „Kopciuszek” przedstawiony przez zespół teatralny „Pozytywni” z DDP „Senior” zachwylił najmłodszą publiczność Lubina.

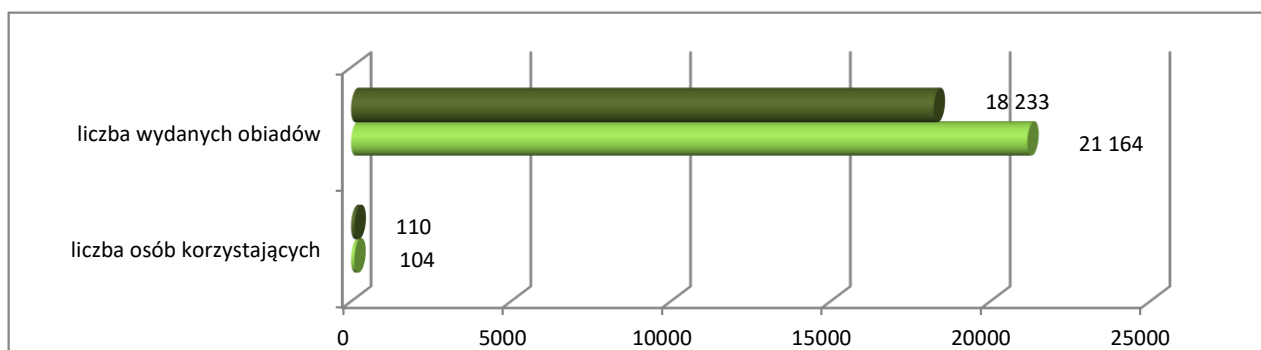
Kontynuowano współpracę ze żłobkami, przedszkolami, szkołami, lubińskimi parafiami, organizacjami kombatanckimi, zrzeszającymi osoby starsze i niepełnosprawne, ośrodkami kultury i sportu. W trosce o bezpieczeństwo osób starszych, zorganizowano cykl spotkań edukacyjnych z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Lubinie. Potrzebę segregacji odpadów, podkreślano organizując spotkania z pracownikami MPWiK.

Bogata lista propozycji kulturalno-oświatowych, terapii zajęciowej, działań prozdrowotnych, ekologicznych i edukacyjnych pozwalała rozwijać zainteresowania. Uczestnicząc w zajęciach, seniorzy stają się potrzebni, doceniani i traktowani partnersko. Bardzo ważne jest efektywne zagospodarowanie czasu, dlatego oferowany plan propozycji skierowany do seniorów był bardzo urozmaicony.

Wszystkie działania ośrodka wsparcia ukierunkowane były na rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, zwiększenie zaangażowania społecznego, na szeroko pojętej integracji seniorów z najmłodszymi przedstawicielami miasta i z osobami niepełnosprawnymi - ogólnie z lokalnym środowiskiem. Ponadto wzmacniały poczucie własnej wartości, pozwalały na samorozwój i przekazywanie tradycji.

Poza działalnością związaną z podtrzymywaniem aktywności społecznej ludzi starszych, DDP „Senior” realizował usługi w zakresie dożywiania na rzecz podopiecznych MOPS. Posiłki przygotowywane i wydawane były codziennie od poniedziałku do soboty, zgodnie z opracowanym jadłospisem, uwzględniającym zasady dietetyki. Z obiadów skorzystało w ciągu roku 110 osób, w tym 49 wraz z dowozem do miejsca zamieszkania (osoby chore i leżące), a ogółem wydano 18 233 obiadów.

Liczba osób korzystających z obiadów oraz liczba wydanych obiadów w latach 2017 - 2018

1.5.2. OŚRODEK OPIEKUŃCZO - REHABILITACYJNY

Ośrodek Opiekuńczo-Rehabilitacyjny, jest ośrodkiem wsparcia o zasięgu gminnym i świadczy specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Zadaniem Ośrodka jest zapewnienie dziennej, kompleksowej opieki i rehabilitacji fizycznej dzieciom dotkniętym dysfunkcją narządu ruchu o różnej etiologii oraz towarzyszącymi tej dysfunkcji schorzeniami. Dzienny pobyt w Placówce może trwać od 4 do 9 godzin dziennie. Świadczone w Ośrodku specjalistyczne usługi opiekuńcze obejmowały zadania w zakresie:

- 1) uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym również wyrabiania umiejętności zachowania się w kontaktach z otaczającym dziecko środowiskiem oraz pozytywnych relacji z bliskimi (w oparciu o indywidualny program pracy),
- 2) oddziaływań dydaktyczno-wychowawczych zmierzających do wyrównywania zaburzeń rozwojowych dziecka,
- 3) pielęgnacji wspierającej proces leczenia, a także rehabilitacji fizycznej i usprawniania zaburzonych funkcji organizmu nieobjętych świadczeniami opieki zdrowotnej,
- 4) pomocy w życiu w rodzinie, w tym wsparcia psychologiczno-pedagogicznego i terapeutycznego oraz kształtowania odpowiednich postaw wobec niepełnosprawnego dziecka.

Po wydaniu orzeczenia przez komisję kwalifikacyjną i przyznaniu decyzją administracyjną specjalistycznych usług opiekuńczych, ze wsparcia skorzystało 26 dzieci w różnym wieku i o różnym stopniu niepełnosprawności. Rzeczywista liczba uczęszczających dzieci w stosunku do liczby zapisanych w ciągu 11 miesięcy (z wyłączeniem przerwy urlopowej w sierpniu) wynosiła 55,5%. Wśród 26 dzieci korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych, 5 mieszkało na terenie gmin: Polkowice, Ścinawa i gminy wiejskiej Lubin.

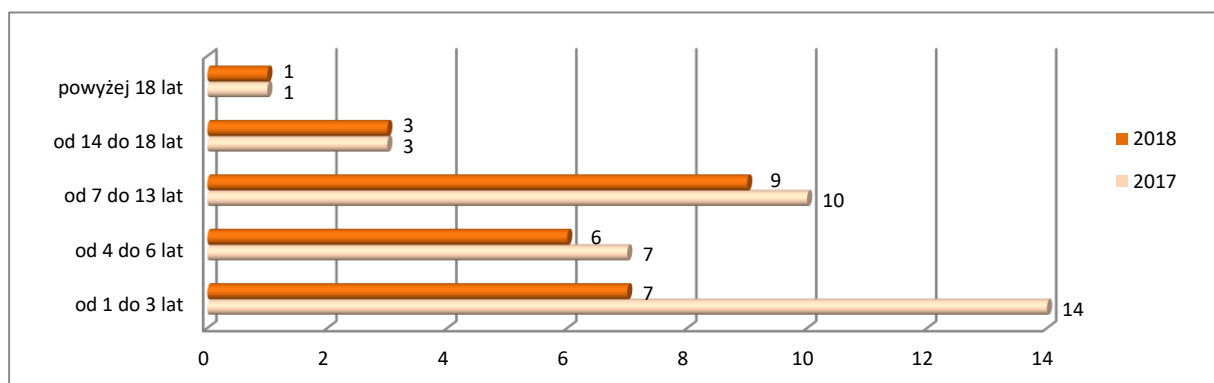
Stawka za 1 godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych wynosiła 21 zł, zaś średnia miesięczna odpłatność za żywienie – 91,60 zł. Ogólna liczba godzin specjalistycznych usług opiekuńczych wyniosła 12 872, w tym: dla dzieci niepełnosprawnych mieszkających w Lubinie – 9 387 godzin, natomiast dla dzieci mieszkających w gminach ościennych - 3 485 godzin. Ośrodek zapewniał dzieciom możliwość korzystania z przewozów samochodem przystosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych. Abonament miesięczny za przewozy wynosił - 52,00 zł.

Ośrodek umożliwiał prowadzenie bezpłatnego nauczania indywidualnego przez kadrę pedagogiczną szkół na terenie placówki. Z tej formy edukacji, na różnym poziomie skorzystało 13 dzieci.

Na podstawie zawartych porozumień z przedszkolami (w okresie od stycznia do lipca) - dwoje dzieci z opinią o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego oraz z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, skorzystało w ramach specjalistycznych usług ze:

- wsparcia logopedycznego,
- rehabilitacji fizycznej i usprawniania zaburzonych funkcji organizmu nieobjętych świadczeniami opieki zdrowotnej,
- rozwijania i wyrabiania umiejętności w zakresie rozwoju emocjonalno-społecznego.

Liczba dzieci uczęszczająca do Ośrodka Opiekuńczo - Rehabilitacyjnego w latach 2017 - 2018, wg wieku

W czasie pobytu w Ośrodku, dzieci miały zapewnione pełne wyżywienie. Podopieczni z rodzin najuboższych mogli uzyskać pomoc w formie częściowego lub nawet całkowitego zwolnienia z kosztów żywienia. Poniższa tabela przedstawia wysokość odpłatności za żywienie dzieci na przestrzeni ostatnich trzech lat:

% dofinansowania żywienia	Liczba dzieci - lata					
	Miasto Lubin			Gminy ościenne - ogółem		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
100	5	8	2	1	-	-
90	4	1	-	-	-	-
80	3	3	-	-	-	-
70	2	5	2	-	-	-
60	-	-	-	1	-	-
50	1	2	5	-	-	-
Koszty żywienia pokrywane w całości przez rodziców	12	10	12	4	6	5
Razem	27	29	21	6	6	5

Z żywienia dofinansowanego w różnym procencie w 2018 r. skorzystało 9 dzieci – mieszkańców Lubina, (35% ogółu podopiecznych uczęszczających do Ośrodka).

Kompleksowa opieka i terapia dzieci, prowadzona była w oparciu o diagnozę lekarską, pedagogiczną, logopedyczną i psychologiczną, niezbędną do planowania działań wspierających i terapeutycznych. Na podstawie obserwacji i diagnozy przygotowane były programy, dostosowane do potrzeb i możliwości dziecka, realizowane indywidualnie i w grupach terapeutycznych. Organizację codziennej pracy Ośrodka regulował rozkład dnia oraz harmonogram indywidualnych zajęć terapeutycznych dzieci, zaakceptowany przez kierownika. Wieloprofilowość terapii, pozwalała na rewalidowanie i rehabilitowanie wszystkich sfer rozwoju dzieci, co było możliwe dzięki ścisłej, codziennej współpracy specjalistów, terapeutów i opiekunów oraz dzięki obserwacji i bieżącej ocenie zmian w rozwoju - w poszczególnych sferach. Baza lokalowa przystosowana była do prowadzenia terapii indywidualnej i grupowej. Możliwość łączenia obu form pracy w jednym miejscu odgrywała ważną rolę w rozwoju emocjonalnym i społecznym dzieci. W swojej pracy specjaliści, terapeuci i opiekunowie wykorzystywali różnorodne pomoce dydaktyczne, oprogramowanie komputerowe, mobilne, kolorowe zabawki i sprzęt rehabilitacyjny, w który wyposażone były wszystkie pomieszczenia gdzie przebywały dzieci oraz tereny zielone Ośrodka.

Całoroczna praca placówki ukierunkowana była na:

- działania integrujące środowisko rodzinne dzieci uczęszczających do ośrodka;
- działania integrujące dzieci niepełnosprawne ze środowiskiem lokalnym, w którym rodziny funkcjonują.

Działania integrujące środowisko rodzinne - to codzienne, indywidualne rozmowy z rodzicami przy okazji przyprowadzania i odbierania dzieci. W placówce organizowane były, jak co roku, zajęcia otwarte dla rodziców, które pomagały nawiązać więzi i budowały wzajemne zaufanie, dawały też rodzicom ważne doświadczenie sukcesów dziecka. Całoroczny plan pracy zakładał co najmniej raz w miesiącu atrakcyjne wydarzenie, spotkanie lub okazjonalną imprezę (Dzień Babci i Dziadka, bal karnawałowy, powitanie wiosny, wspólne Wielkanocne malowanie jajek, Dzień Mamy i Taty, Dzień Dziecka, obchody 100-lecia Niepodległości Polski, spotkanie z górnikiem, spotkanie z Mikołajem, uroczyste akcentowanie urodzin dzieci i inne). Dwudniowa impreza integracyjna, w ramach obchodów Dnia Dziecka, była celebrowana w sposób szczególny, a rodzice dzieci czynnie zaangażowali się w prowadzenie i uczestnictwo w grach, zabawach i innych działaniach. Dzieci z ośrodka wsparcia i grupy żłobkowej wraz z rodzicami i opiekunami, wspólnie uczestniczyli w zabawach ruchowych, tanecznych, sensorycznych, dźwiękonaśladowczych i konkursach z „przymrużeniem oka” w plenerze. Dodatkową atrakcją, cieszącą się dużym zainteresowaniem dzieci i rodziców, było spotkanie z psami - dogoterapeutami.

Działania integrujące dzieci niepełnosprawne i ich rodziny ze środowiskiem lokalnym - to spotkania z przedstawicielami różnych placówek, instytucji, zaprzyjaźnionymi przedszkolami, szkołami oraz udział w imprezach i konkursach organizowanych przez instytucje kultury, edukacji czy organizacje pozarządowe. Dzieci miały okazję do ekspozycji swoich oryginalnych prac i umiejętności oraz uczestniczyły w przygotowanych dla nich wydarzeniach, m.in.: koncerty muzyczne, które dawały dzieciom możliwość bezpośredniego odbioru muzyki, w żywej, koncertowej formie; spotkanie z młodzieżą ponadgimnazjalną, która przygotowała interpretację czytanych dzieciom bajek; Jasełkowe spotkanie z przedszkolakami oraz przedświąteczne spotkanie z uczniami z Zespołu Szkół i Placówek Oświatowych w Lubinie, wśród których znaczącą część stanowili absolwenci Ośrodka; uczestnictwo przedstawicieli placówki w IV Lubimskim Konkursie Artystycznym „Akademia Sztuki” i udział laureatów w Wernisażu wystawy wyróżnionych prac, uczestnictwo w imprezie z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych i inne.

Dla zainteresowanych rodziców organizowane były pokazy sprzętu rehabilitacyjnego i nowinek technicznych, oferowanych przez firmy z całej Polski.

Dzieci niepełnosprawne, uczęszczające do Ośrodka, przebywały w estetycznych pomieszczeniach, otoczone bezpiecznymi, kolorowymi przedmiotami, miały kontakt z nowoczesnym sprzętem terapeutycznym. W minionym roku zakupiono dodatkowo oczyszczacze powietrza, wykorzystywane w pomieszczeniach, w których dzieci spędzają najwięcej czasu.

2. INNE ZADANIA REALIZOWANE NA RZECZ RODZINY I MIESZKAŃCÓW MIASTA

2.1. ŚWIADCZENIA RODZINNE

W 2018r. wypłacono 64 471 świadczeń, w tym składki emerytalno - rentowe i zdrowotne, do których uprawnionych było 3 712 rodzin. Prawo do zasiłków rodzinnych i dodatków miało 1 429 rodzin.

Świadczenia rodzinne w latach 2017 - 2018

Formy pomocy		2017	2018
Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne		3 649	3 712
Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne i dodatki		1 316	1 429
Liczba rodzin pobierających dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:		1 023	1 006
Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	urodzenia dziecka	145	121
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	43	55
	samotnego wychowywania dziecka	126	123
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	168	160

	rozpoczęcia roku szkolnego	735	809
	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	37	36
	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	234	230
Liczba osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne, w tym:		256	281
za które odprowadzono składki emerytalno - rentowe		216	219
Liczba osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy		25	23
Liczba rodzin pobierających zasiłki pielęgnacyjne		2 082	2 068
Liczba rodzin pobierających jednorazową zapomogę		432	351
Liczba rodzin pobierających świadczenie rodzicielskie		301	296
Liczba rodzin pobierających jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka „Za życiem”		5	9

Z powyższych danych wynika, że liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2018r. nieznacznie wzrosła w porównaniu do 2017r. Wzrost nastąpił również w liczbie rodzin pobierających zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu: opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego oraz rozpoczęcia roku szkolnego. Wzrost nastąpił również w liczbie rodzin pobierających świadczenia pielęgnacyjne. Zmniejszyła się natomiast liczba rodzin pobierających dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia się dziecka.

Z wprowadzonego - ustawą z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” - jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka skorzystało 9 rodzin.

W zakresie świadczeń rodzinnych wydano 5 577 decyzji administracyjnych, w tym 194 odmowne. Wniesiono odwołania od 44 decyzji co stanowiło 0,78% ogólnej liczby wydanych decyzji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze rozpatrzyło i wydało 33 decyzje, w tym:

- 7 utrzymujących w mocy decyzje MOPS ,
- 18 zmieniających decyzje MOPS,
- 7 uchylających decyzje MOPS i przekazujących sprawę do ponownego rozpatrzenia,
- 1 uchylającą i umarzającą postępowanie w I instancji.

Od 1 stycznia 2018r. wzrosła wysokość świadczenia pielęgnacyjnego z kwoty 1 406 zł do kwoty 1 477 zł miesięcznie. Od stycznia 2019r. wysokość świadczenia wynosi 1 583 zł miesięcznie. Kwoty kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych od 1 listopada 2015r. nie uległy podwyższeniu i wynoszą 674 zł, a w przypadku gdy w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne 764 zł.

W 2018r. w stosunku do 164 osób stwierdzono, że nienależnie pobrały świadczenia rodzinne na łączną kwotę 70 465,13 zł i zostały decyzją administracyjną zobowiązane do ich zwrotu. W wyniku podejmowanych działań, odzyskano świadczenia w łącznej kwocie 80 099,00 zł. Świadczenia nienależnie pobrane w latach 2004 - 2018 stanowiły kwotę 1 346 122,37 zł. łączna wysokość odzyskanych świadczeń z tego tytułu wyniosła 902 455,92 zł, co stanowi 67,04% ogólnej kwoty świadczeń nienależnie pobranych, pomniejszonej o kwotę umorzonych świadczeń.

Nienależnie pobrane świadczenia rodzinne w latach 2004 - 2018

Rok	Liczba osób, które nienależnie pobrały świadczenia	łączna kwota świadczeń nienależnie pobranych	łączna kwota umorzeń/dla ilu osób	Kwota dokonanych zwrotów
2004	35	16 778,80	0	5 735,94
2005	93	77 733,17	632/4os.	28 959,00
2006	81	69 824,30	13 760,6/4os.	39 014,00
2007	159	107 381,93	0	68 920,00

2008	109	56 076,90	5 145,00/2os.	78 067,35
2009	168	84 021,83	3 052,00/4os.	73 261,77
2010	127	53 575,80	292/1os.	52 222,40
2011	187	112 091,74	8 363/5os.	48 825,76
2012	132	133 513,75	16 172,60/8os.	51 003,03
2013	192	163 719,21	909,30/2os.	98 139,97
2014	197	178 409,51	848/1os	78 990,58
2015	90	43 247,47	934/3os.	53 403,48
2016	123	74 422,13	13 258,80/9os.	71 240,29
2017	114	104 860,10	3 635,00/3 os.	74 573,35
2018	164	70 465,73	6 717,50/4 os.	80 099,00
Razem	1 971	1 346 122,37	73 719,80/50 os.	902 455,92

2.2. ZASIŁKI DLA OPIEKUNÓW

Kontynuowano wypłatę zasiłków dla opiekunów osoby niepełnosprawnej, przysługujących osobom, które utraciły z dniem 1 lipca 2013r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. W 2018r. wypłacono 400 świadczeń, w tym składki emerytalno-rentowe i zdrowotne. Do zasiłków dla opiekunów uprawnionych było 20 rodzin, a ich liczba z roku na rok maleje, najczęściej z uwagi na zgony osób niepełnosprawnych wymagających opieki.

2.3. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY I ZALICZKA ALIMENTACYJNA

Przyznając uprawnienia do funduszu alimentacyjnego, wypłacono 6 078 świadczeń (średnio w miesiącu 506 osób uprawnionych). Wydano 780 decyzji administracyjnych dotyczących funduszu alimentacyjnego i dłużników alimentacyjnych, od których wniesiono 7 odwołań, co stanowi 0,9% ogólnej liczby wydanych decyzji administracyjnych. Samorządowe Kolegium Odwoławcze wydało 7 decyzji, w tym:

- 4 utrzymujące w mocy decyzję MOPS,
- 3 uchylające decyzje MOPS i przekazujące sprawę do ponownego rozpatrzenia.

W stosunku do 55 osób stwierdzono, że nienależnie pobrały fundusz alimentacyjny na łączną kwotę 70 421,71 zł, w związku z tym decyzjami administracyjnymi zobowiązano je do zwrotu. W wyniku podejmowanych działań odzyskano kwotę 50 912,15 zł (z tyt. zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego).

Świadczenia nienależnie pobrane w latach 2005 - 2018 stanowiły kwotę 531 393,30 zł, a łączna wysokość odzyskanych zaliczek alimentacyjnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego nienależnie pobranych wyniosła 361 331,62 zł, co stanowiło 68% ogólnej kwoty świadczeń nienależnie pobranych, pomniejszonej o kwotę umorzonych świadczeń.

Średnia wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego w roku 2018 wyniosła 429 zł miesięcznie.

Nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej w latach 2005 - 2018

Rok	Liczba osób, które nienależnie pobrały świadczenia z tytułu:		Łączna kwota świadczeń nienależnie pobranych z tytułu:		Łączna kwota umorzeń/dla ilu osób z tytułu:		Kwota dokonanych zwrotów z tytułu:	
	zaliczki	funduszu	zaliczki	funduszu	zaliczki	funduszu	zaliczki	funduszu
2005	2	-	583,71	-	-	-	583,71	-
2006	25	-	12 262,47	-	-	-	4 472,00	-

2007	56	-	44 120,00	-	-	-	7 340,00	-
2008	48	-	45 809,35	-	150,00/1	-	33 932,00	-
2009	3	20	2 910,00	15 960,00	-	660,00/1	12 278,00	9 800,00
2010	-	18	-	19 905,00	-	1 800,00/2	6 830,00	12 407,00
2011	-	42	-	48 665,48	-	1 615,48/3	3 678,61	13 316,15
2012	3	21	16 940,00	54 625,91	-	7 000,00 /1	2 379,48	27 385,83
2013	-	20	-	36 640,00	-	-	2 412,91	13 385,00
2014	-	32	-	44 570,97	-	2700,00/3	1 435,40	22 050,74
2015	-	50	-	38 219,83	-	3200,00/3	550,00	38 495,30
2016	-	26	-	27 334,37	2020/1	-	940,00	51 947,00
2017	-	46	-	52 424,50	-	1 300,00/1	1 350,00	43 450,34
2018	-	55	-	70 421,71	-	710,00/2	6 044,15	44 868,00
Razem	137	330	122 625,53	408 767,77	2 170,00/2	18 958,48/16	84 226,26	277 105,36

MOPS podejmował również działania wobec dłużników alimentacyjnych, a wysokość dokonywanych przez nich spłat w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela.

Wysokość spłat dokonanych przez dłużników alimentacyjnych w latach 2005 - 2018

Rok	Zaliczka alimentacyjna	Fundusz alimentacyjny	Razem
2005	4 334,00	-	4 334,00
2006	22 982,00	-	22 982,00
2007	42 100,00	-	42 100,00
2008	84 239,00	33 436,76	117 675,76
2009	84 826,00	291 125,99	375 951,99
2010	72 039,00	296 306,92	368 345,92
2011	73 007,82	401 859,44	474 867,26
2012	89 481,65	432 964,68	522 446,33
2013	41 630,21	548 224,78	589 854,99
2014	50 572,83	494 299,97	544 872,80
2015	45 059,32	552 306,27	597 365,59
2016	24 212,45	533 594,09	557 806,54
2017	65 919,57	732 988,15	798 907,72
2018	32 126,79	757 594,14	789 720,93
Razem	732 530,64	5 074 701,19	5 807 231,83

Wskaźnik ściągłości należności od dłużników alimentacyjnych w 2018r. wyniósł - 30,33%.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w latach 2017 - 2018

Wyszczególnienie	Liczba podejmowanych działań	
	2017	2018
Przekazywanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych	68	57
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy	19	21
Wystąpienie z wnioskiem do urzędu pracy o aktywizację zawodową dłużnika alimentacyjnego	39	25
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od obowiązku alimentacyjnego	41	27
Złożenie wniosku do prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kk	41	26
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu	12	10
Dokonanie wpisu dłużników do biur informacji gospodarczej	366	384

2.4. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE

W 2018r. wypłacono 61 011 świadczeń na kwotę 30 442 321,14 zł (dla 4 533 uprawnionych rodzin). Wydano 4 906 decyzji administracyjnych, dotyczących świadczeń wychowawczych, od których wniesiono 21 odwołań, co stanowi 0,4% ogólnej liczby wydanych decyzji administracyjnych. Samorządowe Kolegium Odwoławcze wydało 18 decyzji, w tym:

- 10 utrzymujących w mocy decyzje MOPS,
- 4 zmieniające decyzje MOPS,
- 4 uchylające decyzje MOPS i przekazujące sprawę do ponownego rozpatrzenia.

W stosunku do 95 osób stwierdzono, że nienależnie pobrały świadczenia wychowawcze na łączną kwotę 105 645,20 zł, w związku z tym decyzjami administracyjnymi zobowiązano je do zwrotu. W wyniku podejmowanych działań odzyskano świadczenia w kwocie 88 127,66 zł. Świadczenia nienależnie pobrane w latach 2016 - 2018 stanowiły kwotę 208 594,20 zł. Łączna wysokość odzyskanych świadczeń z tego tytułu wyniosła 132 284,69 zł, co stanowiło 63,42% ogólnej kwoty świadczeń nienależnie pobranych, pomniejszonej o kwotę umorzonych świadczeń.

Nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze w latach 2016 - 2018

Rok	Liczba osób, które nienależnie pobrały świadczenia	Łączna kwota świadczeń nienależnie pobranych	Łączna kwota umorzeń/dla ilu osób	Kwota dokonanych zwrotów
2016	16	11 032,30	0	5 300,00
2017	79	91 916,70	0	38 857,03
2018	95	105 645,20	2 750,00/1 os.	88 127,66
Razem	190	208 594,20	2 750,00/1 os.	132 284,69

2.5. ŚWIADCZENIE „DOBRY START”

Z nowo wprowadzonego (rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”) świadczenia skorzystało 5 469 rodzin, którym wypłacono 7 317 świadczeń, przysługujących w związku z rozpoczęciem roku szkolnego, na łączną kwotę 2 194 800 zł.

Nienależnie pobrane świadczenia „Dobry start” w 2018r.

Rok	Liczba osób, które nienależnie pobrały świadczenia	Łączna kwota świadczeń nienależnie pobranych	Łączna kwota umorzeń/dla ilu osób	Kwota dokonanych zwrotów
2018	4	1 200,00	0	600,00
Razem	4	1 200,00	0	600,00

2.6. DODATKI MIESZKANIOWE I ENERGETYCZNE

Na wypłaty dodatków mieszkaniowych w 2018r. zaplanowano środki finansowe w wysokości 1 235 000 zł. Przyjęto i rozpatrzono 1 136 wniosków. Wydano 1 180 decyzji administracyjnych, w tym 44 decyzje odmowne. W okresie sprawozdawczym udzielono 6 605 świadczeń, na łączną kwotę 1 233 962,94 zł dla 1 092 rodzin, w tym 66 rodzin po raz pierwszy wnioskowało o dodatek mieszkaniowy.

Dodatki mieszkaniowe w latach 2017 - 2018

Wyszczególnienie	2017	2018
Liczba gospodarstw domowych	1 174	10 92
Przyjęte i rozpatrzone wnioski	1 225	1 136
Wydane decyzje administracyjne	1 274	1 180
Odmowa przyznania uprawnień do dodatku	52	44
Udzielone świadczenia	7 043	6 605
Koszt udzielonych świadczeń	1 296 103,51	1 233 962,94

Z powyższej tabeli wynika, że w stosunku do roku 2017 przyjęto i rozpatrzono o 89 wniosków mniej i wydano o 94 decyzje mniej. Wydatki na wypłaty dodatków mieszkaniowych zmniejszyły się o kwotę 62 140,57 zł tj. o około 5%.

Liczba przyjętych wniosków, udzielonych świadczeń oraz wydatkowanie środków na wypłaty dodatków mieszkaniowych z podziałem na użytkowników mieszkań:

Dodatki mieszkaniowe w latach 2017 - 2018, wg zasobów mieszkaniowych

Zasoby mieszkaniowe	Liczba wniosków		Udzielone świadczenia		Kwota świadczeń	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
własność gminy	118	128	823	725	174 766	158 783
spółdzielcze	826	737	4 527	4 289	820 696	786 406
pozostałe	281	271	1 693	1 591	300 642	288 774

W 2018r., podobnie jak w 2017r. - najwięcej wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego złożyli użytkownicy mieszkań spółdzielczych. W tej grupie świadczeniobiorców udzielono najwięcej świadczeń, a wydatki dla użytkowników tych mieszkań stanowiły aż 63,73%, w pozostałych przypadkach 36,27%.

Liczba i powody wydania decyzji odmownych w latach 2017 - 2018

Powody wydania decyzji odmownych	Liczba decyzji	
	2017	2018
Niskie wydatki mieszkaniowe w stosunku do dochodów	23	23
Wyliczony dodatek niższy od 2% emerytury	8	8
Brak tytułu prawnego do mieszkania	0	0
Przekroczenie powierzchni normatywnej	9	6
Przekroczenie kryterium dochodowego	9	5
Uniemożliwienie przeprowadzenia wywiadu i brak oświadczenia majątkowego	3	2
Rażąca dysproporcja pomiędzy wykazanymi niskimi dochodami a faktycznie posiadanymi	0	0
Razem	52	44

Od 1 180 decyzji administracyjnych odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Legnicy złożył 1 wnioskodawca. Decyzja została utrzymana w mocy.

Średnia wysokość dodatku mieszkaniowego (w zł) w latach 2017 - 2018, wg zasobu mieszkaniowego

Zasoby mieszkaniowe	2017	2018
Stanowiące własność gminy	212,36	219,02
Spółdzielcze	181,29	183,36
Pozostałe	177,58	181,51

Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż średnie wysokości dodatków mieszkaniowych kształtują się na podobnym poziomie jak w 2017r.

Na podstawie informacji od Zarządców Domów o nieopłacaniu należności wynikających z różnicy pomiędzy dodatkiem mieszkaniowym a czynszem - 7 wnioskodawcom wstrzymano dalsze wypłaty dodatku, do czasu uregulowania powstałych zaległości w okresie 3 m-cy od daty wydania decyzji administracyjnej. W przypadku jednego wnioskodawcy, Zarządcy potwierdzili fakt uregulowania zaległych należności i wznowiono wypłatę dodatku mieszkaniowego.

Na podstawie Rozporządzenia w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego (...), tut. Ośrodek ma możliwość weryfikowania danych zawartych we wnioskach o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz deklaracjach o dochodach, poprzez przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania wnioskodawców. Podstawą podjęcia decyzji o przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego jest domniemanie istnienia rażącej dysproporcji pomiędzy niskimi dochodami wykazanymi w złożonej deklaracji, a faktycznym stanem majątkowym wnioskodawcy, albo różnicy między faktyczną liczbą wspólnie, stale zamieszkujących i gospodarujących z wnioskodawcą osób od wykazanej w złożonej deklaracji.

W 2018r. w 11 przypadkach podjęto decyzję o zweryfikowaniu wywiadem środowiskowym informacji podanych przez świadczeniobiorcę. Wydano dwie decyzje o odmowie przyznania dodatku mieszkaniowego z powodu uniemożliwienia przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i odebrania oświadczenia o stanie majątkowym. W 9 przypadkach potwierdziła się trudna sytuacja materialna i przyznano uprawnienia do dodatku mieszkaniowego.

Środki finansowe na wypłaty dodatków mieszkaniowych zostały wykorzystane w 99,92% w stosunku do planu rocznego. Niewydatkowana kwota 1 037,06 zł stanowiła między innymi rezerwę środków na wznowienie wypłat dodatków mieszkaniowych wnioskodawcom, którym wcześniej został on wstrzymany.

Nadmienić należy, że organ prowadzący postępowanie w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego nie działa w ramach uznania administracyjnego, co oznacza, że jest związany wyłącznie obowiązującymi przepisami ustawy o dodatkach mieszkaniowych, które w sposób jednoznaczny określają zasady przyznawania, wstrzymywania i wznawiania wypłaty dodatku mieszkaniowego. Przepisy prawne nie dają organowi możliwości wydatkowania pozostałych środków finansowych, poza obowiązującymi przepisami.

Dodatki energetyczne

Od 1 stycznia 2014r. osoby, którym przyznano dodatek mieszkaniowy mają również prawo do zryczałtowanego dodatku energetycznego. Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej musi jednak spełnić dodatkowe warunki tj.: być stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkiwać w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

W 2018r. na wypłaty dodatków energetycznych zaplanowano środki finansowe w wysokości 9 648 zł. Przyjęto i rozpatrzono 113 wniosków, wydano 115 decyzji administracyjnych. W okresie sprawozdawczym udzielono 568 świadczeń na łączną kwotę 7 667,98 zł dla 67 gospodarstw domowych.

Realizacja zadań, w latach 2017 - 2018

Wyszczególnienie	2017	2018
Liczba gospodarstw domowych	77	67
Przyjęte i rozpatrzone wnioski	134	113
Wydane decyzje administracyjne	134	115
Udzielone świadczenia	596	568
Koszt udzielonych świadczeń	7 782,13	7 667,98

Z powyższej tabeli wynika, że w stosunku do 2017r. przyjęto i rozpatrzono o 21 wniosków mniej i wydano o 19 decyzji mniej. Udzielono o 28 świadczeń mniej co spowodowało, iż wydatki na wypłaty dodatków energetycznych zmniejszyły się o kwotę 114,15 zł tj. o 1,46%.

Wysokość dodatku energetycznego nie jest kwotą uznaniową lecz wskazywaną każdorazowo w Obwieszczeniu Ministra Energii w sprawie wysokości dodatku energetycznego, obowiązującego w danym okresie. Poniższa tabela przedstawia kwoty dodatków energetycznych do 30 kwietnia 2018r. i od 1 maja 2018r., w zależności od struktury gospodarstwa domowego.

Wypłata zryczałtowanych dodatków energetycznych (w zł), wg struktury gospodarstwa domowego

Struktura gospodarstwa domowego	Kwota dodatku do 30 kwietnia 2018r.	Kwota dodatku od 1 maja 2018r.	Kwota świadczeń
1-osobowe	11,22	11,35	3 681,38
2-4 osobowe	15,58	15,77	3 893,10
5-osobowe i większe	18,70	18,92	93,50

2.7. ŻŁOBKI

Żłobki działają na podstawie przepisów ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz prawa miejscowego.

W ramach opieki realizowane są funkcje: opiekuńcza, wychowawcza oraz edukacyjna - wspomagająca wyrównywanie szans rozwoju dzieci w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia do lat 3 lat, a gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym - do 4 r.ż.

Zadania statutowe realizowały dwa żłobki oraz grupa żłobkowa funkcjonująca w Ośrodku Opiekuńczo - Rehabilitacyjnym. Żłobki posiadają łącznie 231 miejsc (limit podstawowy), tj.: Żłobek Nr 2 - 116, Żłobek Nr 3 - 90, grupa żłobkowa - 25, w tym 5 dla dzieci niepełnosprawnych. Za zgodą Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lubinie, limit ten jest zwiększony w każdym ze żłobków, maksymalnie do 10%.

Wykorzystanie miejsc w żłobkach w latach 2017 - 2018

	Żłobek Nr 2		Żłobek Nr 3		gr. żłobkowa OR	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Liczba dzieci zapisanych w ciągu roku <i>(każde dziecko liczone raz bez względu na liczbę dni pobytu)</i>	206	200	156	163	60	59*
Liczba dzieci zapisanych <i>(wg stanu na dzień 31 grudnia)</i>	127	125	99	99	26	26
Średnia liczba dzieci zapisanych w miesiącu	127,6	126,6	98,3	99,6	26,43	26,57
Wykorzystanie miejsc w % w stosunku do liczby miejsc	110	109,1	110	110	105,72	106,28

*w tym 4 dzieci niepełnosprawnych

W 2018r. do żłobków zapisanych było łącznie 422 dzieci. Na koniec roku było 250 dzieci. Analizując dane liczbowe można wnioskować, że w każdym ze żłobków liczba dzieci zapisywanych w ciągu roku utrzymuje się na stałym, wysokim poziomie, co świadczy o dużym zainteresowaniu rodziców tą formą pomocy rodzinie.

Dzieci przebywające w żłobkach w latach 2017 - 2018, wg wieku

Wiek dzieci	Liczba dzieci	%	Liczba dzieci	%
	2017		2018	
do 1 r.ż.	1	0,4	0	0
od 1 - 2 lat	105	41,66	96	38,4
od 2 - 3 lat	140	55,56	149	59,6
pow. 3 lat	6	2,38	5	2
Razem	252	100	250	100

Miesięczna odpłatność za pobyt i wyżywienie dziecka w żłobku pozostawała na poziomie:

- opłata za wyżywienie (dzienna stawka żywieniowa) - 4,40 zł,
- opłata za pobyt - 1,50 zł za każdą rozpoczętą godzinę sprawowanej opieki w wymiarze do 10 godzin dziennie, zgodnie z czasem pobytu zadeklarowanym przez rodziców lub prawnych opiekunów dziecka.

Na pisemny wniosek rodziców lub prawnych opiekunów dziecka, istnieje możliwość częściowego zwolnienia od ponoszenia opłat, w ściśle określonych warunkach. Ze zniżki w opłacie za żłobek (50%) skorzystało 21 dzieci, natomiast w formie refundacji kosztów żywienia 7 dzieci.

Udzielane świadczenia opiekuńcze były realizowane poprzez:

- sprawowanie opieki pielęgnacyjnej i wychowawczej nad dziećmi,
- zapewnienie dzieciom warunków do prawidłowego rozwoju fizycznego i psychicznego, odpowiedniego do ich wieku i potrzeb,
- zapewnienie w czasie pobytu w żłobku odpowiedniego do wieku dziecka wyżywienia, zgodnego z normami i zasadami dietetyki,
- dbanie o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci,
- wszechstronne rozwijanie indywidualnych zdolności ruchowych i manualnych dzieci odpowiednio do ich wieku,
- zapewnienie warunków bytowych zbliżonych jak najbardziej do warunków domowych,
- zapewnienie dzieciom jak najlepszych warunków zabawy z elementami edukacji oraz odpoczynku,
- wyrabianie umiejętności zachowania się w kontaktach z ludźmi i otaczającym dziecko środowiskiem,
- wspomaganie indywidualnego rozwoju dziecka, w tym prowadzenie wczesnego wspomagania psychomotorycznego rozwoju każdego dziecka,
- współdziałanie z rodzicami w wychowaniu dziecka.

Praca z dziećmi w żłobkach była prowadzona na podstawie rocznego planu pracy opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego, dostosowanego do wieku i możliwości dzieci, obejmującego następujące obszary działań:

- adaptacja dziecka do warunków żłobkowych i budowanie kontaktów społecznych,
- promowanie wartości rodziny
- rozwój sfery społecznej,
- rozwój umiejętności samoobsługowych,
- kształtowanie umiejętności intelektualnych i komunikacyjnych,
- nabywanie wiedzy i doświadczenia o najbliższym otoczeniu,
- rozwój sprawności ruchowej (motoryka mała i duża), sensomotoryka,
- umuzykalnienie i rytmika,
- rozwijanie wyobraźni oraz kształtowanie osobowości poprzez obcowanie z książką,
- uroczystości i cykliczne imprezy okolicznościowe z udziałem rodziców.

W żłobkach stworzono warunki mobilizujące i motywujące rodziców i opiekunów do czynnego udziału w życiu placówek, w wychowaniu i nauczaniu swoich dzieci poprzez m.in.:

- zajęcia otwarte, które budowały właściwą komunikację i więź z dzieckiem oraz sprzyjały stymulacji rozwoju dziecka,
- konsultacje indywidualne oraz zebrania organizacyjne,
- włączanie rodziców lub członków rodzin w proces wychowawczy i edukacyjny dziecka, motywując ich do udziału w spotkaniach i uroczystościach organizowanych przez placówkę,
- wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka z zakresu edukacji, poradnictwa oraz profilaktyki zdrowotnej,
- kącik dla rodziców – prezentacja miesięcznych planów pracy, wierszyków/piosenek, ekspozycja prac dzieci,
- wspólne zajęcia plastyczne, konkursy dla dzieci i rodziców,
- elektroniczny kontakt z rodzicami, pozwalający na dodatkową bieżącą komunikację i przekazywanie informacji.

Opiekunowie, realizując plan pracy opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny, przyczyniali się do wszechstronnego rozwoju dzieci. Praca oparta była na umiejętności dobranych i zaaranżowanych zabawach, dostosowanych do wieku i możliwości dzieci. Zabawy ruchowe były ciekawe, niezbyt męczące a przede wszystkim dostarczały dzieciom rozrywki. Bezpieczna, wspólna zabawa była źródłem spontanicznej ekspresji i radosnego nastroju. Zabawy umuzykalniające angażowały jednocześnie głos, słuch i naturalną potrzebę ruchu u dzieci. Były formą osłuchania się dziecka ze śpiewem, melodią, dźwiękami instrumentów oraz ćwiczyły poczucie rytmu i koordynacji ruchowej. Zabawy manipulacyjno-konstrukcyjne wpłynęły na

swobodniejsze posługiwanie się przedmiotami codziennego użytku i zabawkami a zabawy plastyczno-konstrukcyjne podczas budowania z klocków, pierwszych rysunków, ulepień, malowań i wycinanek, usprawniły umiejętności manualne. Zabawy dydaktyczne uaktywniały umysł dzieci, przyniosły rozwój umiejętności porozumiewania się z otoczeniem, rozbudzały uczucia społeczne, dyscyplinowały. Dobrze pokierowane zabawy tematyczne prowadziły do rozwoju mowy, wyobraźni i uczyły dzieci współzycia z innymi. Duże znaczenie w codziennej pracy miało nabywanie przez dzieci umiejętności i nawyków higienicznych i samoobsługowych, które zaspokajały u dzieci naturalną potrzebę samodzielności. Różnorodność imprez i uroczystości okolicznościowych również z udziałem rodziców i gości, były źródłem żywych reakcji, dobrego samopoczucia, rozbudzały ciekawość dzieci do poznawania coraz szerszego otoczenia.

Efektom realizowanego planu było zbudowanie poczucia bezpieczeństwa dzieci w nowym otoczeniu, wzajemne zaufanie oraz wdrożenie do rytmu życia żłobkowego.

Oprócz dobrych warunków do właściwego rozwoju intelektualnego, maluchy otrzymały także szansę na rozwój swoich dziecięcych zainteresowań oraz możliwość wczesnego obcowania ze sztuką, między innymi poprzez udział w imprezach i uroczystościach okolicznościowych, przedstawieniach, spektaklach, konkursach muzycznych, plastycznych czy teatralnych. Zgodnie z kalendarzem uroczystości żłobkowych organizowane były spotkania z okazji m.in. „Dnia Babci i Dziadka”, „Dnia Dziecka”, „Dnia Mamy i Taty”, „Barbórki”, „Mikołajek”, uroczyste akcentowanie urodzin dzieci i wiele innych. Dzieci odwiedzali także ciekawi goście: w zawodach górnik, strażak, jak również grupy teatralne. Uczestnicząc w przedstawieniach jako widz, maluszek może żywo reagować na to, co się dzieje na żłobkowej scenie i brać aktywny udział w teatryku. Dzieci uczestniczyły także w prezentacjach artystycznych, umilających cykliczne lubińskie imprezy - jak „Jarmark Wielkanocny” i „Lubińskie Betlejem”.

W okresie sprawozdawczym realizowane były zadania kontynuowane z lat poprzednich a także innowacyjne, m.in.:

- promocja zdrowia w edukacji małego dziecka, w tym: program profilaktyki higieny jamy ustnej,
- zajęcia dodatkowe dla dzieci - język angielski, zajęcia rytmiczne,
- udział dzieci w licznych konkursach, w tym również między-żłobkowych,
- działania kształcące i wzbogacające pomysłowość, wyobraźnię i inwencję twórczą małych dzieci,
- różne formy przekazu bajek, teatryki kukiełkowe,
- „Dni Otwarte” prezentujące rodzicom i dzieciom pracę żłobków,
- Festyny rodzinne,
- impreza integracyjna w grupie żłobkowej.

Żłobki współpracowały z wieloma lubińskimi instytucjami, placówkami oświatowo - wychowawczymi, stowarzyszeniami, osobami fizycznymi, w tym m.in.: Przedszkolem Miejskim nr 9, 10 i 15, Zielonym Przedszkolem, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Poradnią Rodzinną im. św. J. Beretta Molli, Centrum Kultury „Muza”, Stowarzyszeniem Seniorów „Trzeci Wiek”, Ogniskiem Muzycznym „Grota Talentów”, grupami teatralnymi z Legnicy, Złotoryi i Krakowa, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym im. Przyjaciół Dzieci w Szklarach Górnych, Fundacją „NUTRICA”.

2.8. POMOC MATERIALNA O CHARAKTERZE SOCJALNYM DLA UCZNIÓW

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi, w oparciu o udzielone Dyrektorowi MOPS upoważnienie, realizację zadań w zakresie pomocy materialnej o charakterze socjalnym, kierowanej do uczniów w formie stypendiów i zasiłków szkolnych. Celem pomocy jest zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji, wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia. Świadczenia przyznawane są na całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, realizowanych w szkole albo poza nią, bądź jako pomoc rzeczowa np. na zakup podręczników, przyborów biurowych.

Wydane zostały decyzje administracyjne, które dotyczyły świadczeń przyznanych na:

- 1) 6 miesięcy roku szkolnego 2017/2018, tj. od stycznia do czerwca 2018r. dla 100 uczniów spełniających kryteria określone w przepisach (stypendia szkolne). Nikt nie ubiegał się o pomoc w formie zasiłku szkolnego. Udzielono pomocy materialnej na łączną kwotę 63 661,65 zł.

W zależności od dochodu na jedną osobę w gospodarstwie domowym ucznia, miesięczne stypendium wynosiło od 135 do 245 zł,

- 2) 4 miesiące roku szkolnego 2018/2019, tj. od września do grudnia 2018r. - o stypendium wnioskowały 104 osoby, z tego świadczenie otrzymało 94 uczniów, którzy spełnili kryteria określone w przepisach. Udzielono pomocy materialnej na łączną kwotę 51 596,04 zł. W zależności od dochodu na jedną osobę w gospodarstwie domowym ucznia, miesięczne stypendium wynosiło od 135 do 245 zł.

Ogółem, w roku 2018, wysokość dotacji rządowej i samorządowej na to zadanie wyniosła 194 260,00 zł (154 260 + 40 000), wypłacono 115 257,69 zł (92 206,13 + 23 051,56).

Z analizy przedstawionych rachunków i faktur wynika, że rodzice przeznaczają środki finansowe głównie na:

- uzupełnienie wyposażenia na zajęcia sportowe – ok. 55%,
- uzupełnienie wyposażenia dydaktycznego jak: przybory, lektury, podręczniki, pomoce naukowe, strój galowy - ok. 24%,
- zajęcia edukacyjne organizowane przez szkołę np. wycieczki szkolne, zielone szkoły, wyjścia do teatru - ok. 3%,
- zajęcia organizowane poza szkołą, np. nauka gry na instrumencie, języka obcego - ok. 3%,
- zakup sprzętu komputerowego - ok. 15%.

Minimalną i maksymalną wysokość stypendium przyznanego uczniowi określa art. 90d ust. 9 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Miesięczna wysokość uzależniona jest od wielkości dochodu na osobę w rodzinie ucznia, który nie może być większy niż 528 zł na osobę w rodzinie. Z uwagi na zmianę kryterium dochodowego w 2018r. sytuacja materialna rodzin była oceniana w oparciu o dwa kryteria tj. do 30 września 2018r. - do kwoty 514 zł na osobę w rodzinie ucznia, a od 1 października 2018r. - do kwoty 528 zł na osobę w rodzinie. Dochód jest ustalany na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.

Warunkiem przyznania stypendium przez MOPS w Lubinie jest także zamieszkiwanie ucznia na terenie Gminy Miejskiej Lubin oraz złożenie wniosku. Rodziną w rozumieniu art. 6 pkt. 14 ustawy o pomocy społecznej są osoby spokrewnione lub niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

2.9. WSPIERANIE RODZINY

Gminny Program Wspierania Rodziny dla miasta Lubina na lata 2018 - 2020 opracowano w oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ma on na celu zapewnienie jednolitego systemu wsparcia lubińskich rodzin, przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, a co za tym idzie, przywrócenie opiekunom zdolności do prawidłowego sprawowania tych funkcji. Jego realizacja obejmuje różnorodne formy pracy oraz zapewnienie pomocy w opiece nad dziećmi, ze szczególnym uwzględnieniem wzmocnienia roli rodziny.

W 2018r. odnotowano ogółem 244 rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Spośród nich tylko 36 wyraziło zgodę na współpracę z pracownikiem socjalnym w zakresie wzmocnienia pełnienia roli rodzicielskiej. Natomiast monitoring prowadzony był w stosunku do 97 rodzin. Cel główny ww. Programu obejmuje stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku biologicznej rodziny oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo - wychowawczych.

Dla osiągnięcia celu głównego wyznaczone zostały następujące cele szczegółowe:

- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny,
- podejmowanie działań interdyscyplinarnych, mających zapobiegać sytuacjom kryzysowym lub pomagać w rozwiązywaniu już istniejących,
- podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych sprzyjających umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli opiekuńczo-wychowawczej. Promowanie wartości rodziny,
- wzmocnianie kompetencji służb pracujących na rzecz rodziny i dziecka, pogłębianie współpracy interdyscyplinarnej.

W ramach wsparcia interdyscyplinarnego, prowadzony jest rejestr rodzin niewydolnych wychowawczo, w tym których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej. Rodzinom takim na mocy postanowienia sądu lub z inicjatywy MOPS, przydzielany był asystent rodziny. W ubiegłym roku asystenci pracowali z 25 nowymi rodzinami. Łącznie w 2018r. pracą asystenta objętych było 97 rodzin. Ponadto jedna rodzina, pomimo zobowiązania sądowego, nie podjęła współpracy. Na dzień 31 grudnia 2018r. asystent pracował z 67 rodzinami, w których wychowuje się 149 dzieci, a w pieczy pozostaje 17 dzieci.

Założeniami Programu - podobnie jak w latach ubiegłych - jest przede wszystkim wsparcie rodziny biologicznej (naturalnej) w wypełnianiu jej podstawowych funkcji, ale też motywowanie do podejmowania pracy nad poprawą swojej sytuacji życiowej, a w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin - podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych. Powyższe jest w pełni realizowane. Szczegółowe informacje z wykonywania działań zawartych w Programie, rokrocznie są wykazywane w odrębnym sprawozdaniu, przedkładanym do wiadomości Prezydentowi Miasta Lubina i Radzie Miejskiej.

III. POLITYKA KADROWA W ZAKRESIE PODNOSZENIA I UZUPEŁNIANIA KWALIFIKACJI

1. KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1.1. ZATRUDNIENIE W DZIAŁACH I JEDNOSTKACH

Strukturę organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie określa statut oraz regulamin organizacyjny.

Przeciętne zatrudnienie w 2018r. wynosiło 232 etaty, zatrudnienie w dniu 31 grudnia - 233 osoby tj. 231,375 etatu, w tym w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudnionych było 229 osób, w niepełnym - 4 osoby.

Na przestrzeni całego roku:

- zatrudniono 34 osoby, w tym: na czas nieokreślony - 1 osoba, na czas określony - 26 osób, w celu zastępstwa pracownika w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności - 7 osób,
- rozwiązano stosunek pracy z 29 osobami, w tym: w związku z przejściem na emeryturę - 12 osób, na mocy porozumienia stron - 3 osoby, z upływem czasu, na który umowa była zawarta - 9 osób, przez oświadczenie jednej ze stron, z zachowaniem okresu wypowiedzenia - 5 osób.

Trzech pracowników przebywało na urlopie wychowawczym.

Wolontariat

W roku 2018 zawarto 6 umów o wykonanie świadczeń wolontariackich, w tym:

- 4 umowy na okres od stycznia do grudnia w wymiarze od 5 do 25 godzin tygodniowo,
- 1 umowę na okres od lutego do grudnia w wymiarze 4 godziny tygodniowo,
- 1 umowę na okres od marca do grudnia w wymiarze 5 godzin tygodniowo.

Wolontariusze pomagali pensjonariuszom Domu Opieki „Szarotka” w organizowaniu czasu wolnego, przygotowywaniu posiłków oraz w podstawowych czynnościach życia codziennego.

Ponadto zawarto umowę na młodzieżowy wolontariat z Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych. Młodzież organizowała m.in. spotkania w celu aktywizacji pensjonariuszy:

- wspólne czytanie książek, rozwiązywanie krzyżówek, spacer, spacer,
- Mikołajki oraz wieczór muzyczno-poetycki i Walentynki dla podopiecznych,
- warsztaty plastyczne pt. jesienne inspiracje, dekoracja Bożonarodzeniowa.

1. 2. DOSKONALENIE WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH

Samokształcenie i szkolenia zawodowe pracowników

Kadra MOPS prezentuje odpowiedni do realizowanych zadań poziom wykształcenia; wykształcenie wyższe posiadało 121 osób, tj. 52 % zatrudnionych; średnie 90 osób, tj. 39%, zawodowe i podstawowe 22 osoby, tj. 9%.

Pracownicy regularnie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe, w 2018 r. naukę na studiach wyższych kontynuowało 2 pracowników. W całym roku, w 57 szkoleniach uczestniczyło 200 pracowników.

Tematyka szkoleń i liczba uczestników to m.in.:

- Postępowanie w przypadku zachowań agresywnych i niepokojących wśród podopiecznych – 25,
- Prawa i obowiązki mieszkańca DPS, metody pracy oraz kierunki terapii, elementy komunikacji wspomagającej i alternatywnej z mieszkańcami – 16,
- Praca z osobą starszą – komunikacja i radzenie sobie z trudnościami w komunikacji – 6,
- Szkolenie dot. problemu alkoholowego – 19,
- Substancje psychoaktywne w Polsce a najnowsza polityka antynarkotykowa – 11,
- Problematyka interwencji kryzysowej w rodzinie – 1,
- Prawo w praktyce- procedura odebrania dziecka z rodziny – 1,
- Regulacje prawne w zakresie wspomagania rodziny i systemie pieczy zastępczej – 2,
- Akademia streetworkingu – 2,
- Zespół interdyscyplinarny w praktyce – 21,
- Superwizja grupowa dla asystentów rodzin – 3,
- Dialog motywacyjny w pracy z osobą doznającą przemocy w rodzinie – 1,
- Szkolenie specjalistyczne dot. programu profilaktyki uniwersalnej „Fantastyczne możliwości” – 3,
- Świadczenia rodzinne – aktualne problemy – 2,
- Ustawa Za życiem, najnowsze zmiany – 1,
- Świadczenie wychowawcze „500+” – 4,
- Wyzwania w żywieniu dzieci w Żłobku – 4,
- Pomysł na zabawę – 2,
- Wspomaganie rozwoju dziecka w procesie kształcenia i wychowania – 12,
- Arterapia w przedszkolu i szkole – 1,
- Pierwsza pomoc przedmedyczna – 31,
- Nowe rozporządzenie w sprawie rachunkowości budżetowej oraz zamykanie ksiąg rachunk. – 1,
- KPA z uwzględnieniem najnowszych zmian – 1,
- Zmiany VAT w jst i ich jednostkach w 2018 i 2019 r. – 1,
- Jak przygotować zakład żywienia do kontroli sanitarnej(...) procedury HACCP – 1,
- RODO, zmiany w ochronie danych osobowych – 1,
- Elektronizacja zamówień publicznych – 1,
- Karta Dużej Rodziny w praktyce – 1.

Szkolenia realizowane były zgodnie z zatwierdzonymi planami szkoleń, w ramach przyznanych na ten cel środków finansowych.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się bezpłatne szkolenia organizowane m.in. przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej i Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli. W 2018r. pracownicy uczestniczyli w 22 bezpłatnych szkoleniach (DP - 12, AP - 2, Żł.2 - 3, Żł.3 - 3, OR - 1, DR-1). Pracownicy wybierają aktywne formy prowadzenia szkoleń - warsztaty prowadzone przez doświadczonych trenerów, prezentujące praktyczne przykłady (studia przypadków).

Wysoka średnia ocena odbytych szkoleń (4,76) świadczy o dobrym doborze tematyki kształcenia oraz sprawdzonych firm i wykładowców.

1.3. PRZYGOTOWANIE PRZYSZŁYCH KADR DLA POTRZEB MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na bieżąco współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie możliwości zdobycia doświadczenia zawodowego lub przekwalifikowania się osób bezrobotnych. W 2018r. w MOPS zawarto 6 umów na organizację prac interwencyjnych.

Ośrodek współpracował również ze szkołami wyższymi oraz policealnymi, umożliwiając słuchaczom i studentom odbycie następujących praktyk zawodowych:

- TEB Edukacja w Lubinie w zawodzie opiekun medyczny - 6 osób,
- EDUKA CENTER Siemianowice Śląskie - opiekunka w żłobku - 3 osoby
- EDUKA Sp. zoo Łódź – opiekun medyczny - 1 osoba
- Firma szkoleniowo-usługowa EDUMI Świąciechowo - opiekunka dziecięca - 1 osoba
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Lubin - opiekun medyczny - 2 osoby
- Policealne Studium KADRA Wrocław - opiekunka dziecięca - 1 osoba
- Uniwersytet Zielonogórski - praktyka studencka - praca socjalna - 1 osoba

IV. DZIAŁANIA W ZAKRESIE LOKALNEJ POLITYKI SPOŁECZNEJ

1. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA LUBINA NA LATA 2014 - 2020

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi integralną część Strategii Rozwoju Miasta Lubina 2020 i jest dokumentem wyznaczającym kierunki działań lubińskiego samorządu w obszarze miejskiej polityki społecznej. Zasadniczym celem Strategii jest zapewnienie jak najwyższej jakości życia mieszkańcom Lubina poprzez rozwój usług społecznych na rzecz wspierania, aktywizowania i integrowania osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz społeczności lokalnej, jako całości. Dokument, w oparciu o diagnozę problemów społecznych, służy mieszkańcom miasta i lepszemu zaspakajaniu ich potrzeb.

Obowiązek opracowania Strategii wynika wprost z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Różnorodność problemów społecznych występujących w gminie powoduje konieczność uwzględnienia także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązanie ważnych kwestii społecznych.

Uchwałą Nr XL VII/359/14 z dnia 21 stycznia 2014r. Rada Miejska w Lubinie przyjęła Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubina na lata 2014 - 2020. Dokument nawiązuje do celów i kierunków działań ujętych w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubina na lata 2007 - 2013. Składa się z trzech części:

- charakterystyki społeczno-demograficznej obejmującej stan i strukturę wieku ludności, wykształcenie, aktywność zawodową, a także zasoby ludzkie i instytucjonalne;
- diagnozy sytuacji społecznej i charakterystyki najważniejszych problemów społecznych miasta Lubina;
- strategii rozwiązywania problemów społecznych określającej misję, priorytetowe cele i kierunki działań w obszarze lokalnej polityki społecznej.

W ostatniej części Strategii przedstawiono najistotniejsze założenia polityki społecznej miasta na najbliższe 7 lat. Zostały one ujęte w formie misji: „*Lubin miastem bezpiecznym socjalnie, wspierającym rodzinę oraz grupy zagrożone wykluczeniem społecznym*”, celów strategicznych (1. Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym; 2. Tworzenie zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej; 3. Budowa systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży; 4. Rozwijanie systemu wsparcia i aktywizacji osób starszych i niepełnosprawnych; 5. Doskonalenie jakości systemu usług społecznych), a także celów operacyjnych i kierunków działań.

Cele strategiczne są realizowane w codziennej, bieżącej pracy Ośrodka. Dokument, odnoszący się do lokalnych zasobów, problemów i potrzeb stanowi również punkt wyjścia do inicjowania projektów i przedsięwzięć w obszarze pomocy społecznej.

Wdrażanie Strategii jest regularnie monitorowane i oceniane przez powołany do tego celu Zespół ds. monitorowania i ewaluacji. W 2018r. członkowie Zespołu zbierali informacje dot. poziomu wdrażania celów i kierunków działań przyjętych w Strategii. Otrzymane z różnych miejskich instytucji materiały, posłużą do opracowania w kolejnych latach zbiorczej analizy dot. realizacji Strategii.

2. WSPARCIE I AKTYWIZACJA GRUP ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

2.1. PROFILAKTYKA I TERAPIA UZALEŻNIEŃ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie realizuje uchwalany corocznie Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Działania kierowane są zarówno do dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych z terenu miasta Lubina.

Zadania, realizowane głównie przez powołaną do tego celu Sekcję Profilaktyki Uzależnień, obejmują:

- profilaktykę uzależnień, przemocy domowej i przemocy szkolnej,
- psychoedukację i pomoc terapeutyczną dla osób uzależnionych od alkoholu,
- pomoc edukacyjną i terapeutyczną dla osób współuzależnionych, z kręgu przemocy w rodzinie i Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA),
- pomoc rodzinom w kryzysie,
- konsultacje wychowawcze,
- terapię logopedyczną dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
- współpracę z lubińskimi szkołami (w tym superwizję Szkolnych Grup Profilaktycznych), z instytucjami zajmującymi się profilaktyką i terapią uzależnień, z lokalnymi mediami - w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy,
- promowanie ruchu trzeźwościowego w naszym mieście - współpraca ze stowarzyszeniami abstynenckimi,
- współpracę z Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym,
- wspieranie merytorycznej działalności oraz obsługę administracyjno-techniczną Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Praca w tym obszarze związana jest m.in. z rozpoznawaniem problemu nadużywania środków psychoaktywnych i uzależnienia; motywowaniem do podjęcia psychoterapii i poszerzania świadomości własnej sytuacji życiowej, wskazaniem możliwości rozwoju osobistego i życia wolnego od używek. Podstawowym celem w pracy terapeutów jest przekazanie wiedzy na temat mechanizmów choroby alkoholowej, syndromu współuzależnienia, przemocy w rodzinie oraz motywowanie do terapii.

W okresie sprawozdawczym od stycznia do grudnia 2018r.:

- przyjmowano osoby w ramach konsultacji i psychoterapii indywidualnych, konsultacji małżeńskich, rodzinnych, wychowawczych oraz osób w kryzysie - łącznie 266 osób (988 spotkań),
- prowadzono zajęcia grupowe dla osób dorosłych: uzależnionych od alkoholu i z uzależnieniami mieszanymi (2 grupy łącznie 88 spotkań, skorzystały 52 osoby); współuzależnionych (1 grupa - łącznie 35 spotkań, skorzystało 25 osób),
- prowadzono spotkania grupy rozwoju osobistego dla młodzieży gimnazjalnej oraz ponadgimnazjalnej (1 grupa - łącznie 26 spotkań, skorzystało 14 osób),
- „Treningi umiejętności społecznych i kontroli złości” dla osób dorosłych (6 spotkań, uczestniczyły 4 osoby),
- „Warsztaty podnoszące kompetencje wychowawcze rodziców” (6 spotkań, uczestniczyło 8 osób),
- prowadzono spotkania edukacyjno - profilaktyczne dla dzieci i młodzieży na terenie lubińskich szkół - łącznie 70 spotkań,
- prowadzono spotkania konsultacyjne dla nauczycieli i pedagogów szkolnych oraz superwizję szkolnych grup profilaktycznych,

- w ramach współpracy ze stowarzyszeniami abstynenckimi pokrywano koszty zatrudnienia terapeutów w Klubie Abstynenta „Płomień”, „Arka” i „Ariadna”, uczestniczono w obozie terapeutycznym,
- w ramach promocji i profilaktyki w lokalnych mediach drukowane były artykuły dotyczące problematyki uzależnienia, współuzależnienia, przemocy domowej, promujące zdrowy styl życia, prezentujące działalność profilaktyczną MOPS oraz instytucji i organizacji współpracujących w obszarze profilaktyki z tut. Ośrodkiem - 10 artykułów obejmujących całą stronę prasową,
- TV Lubin emitowała comiesięczny program profilaktyczny „Nie jesteś sam” współtworzony przez TV i pracowników MOPS - 10 programów premierowych oraz emisje powtórkowe,
- pokrywano koszty sporządzania opinii przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz przekazywano, na wezwanie Sądu, zaliczki na poczet przeprowadzenia opinii biegłych, pokrywano koszty funkcjonowania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zapewniano obsługę administracyjną Komisji.

W okresie sprawozdawczym zorganizowano lub współuczestniczono m.in. w następujących akcjach i projektach profilaktycznych:

- „Sportowe Ferie”, oraz „Akcja Lato” - prezentacja treści profilaktycznych podczas ogólnomiejskich zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży (stoiska profilaktyczne podczas zajęć sportowych, dystrybucja ulotek, warsztaty z alkohogłami i narkogłami, rozmowy i konsultacje profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży, spotkania z autorytetami sportowymi, funkcjonariuszami Policji, quizy, itp.),
- „Bezpieczna rodzina” - projekt adresowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, obejmujący warsztaty dot. zjawiska przemocy w rodzinie prowadzone przez terapeutę MOPS, a także zajęcia z instruktorem Krav Maga oraz dystrybucję ulotek dot. zjawiska przemocy w rodzinie,
- „Zdrowy Przedszkolak” - projekt profilaktyczny dla dzieci z lubińskich przedszkoli, obejmujący pracę graficzną wykonywaną przez poszczególne grupy przedszkolne oraz prezentację spektaklu profilaktycznego w CK Muza,
- „Trzeźwość na drodze” - akcja profilaktyczno-edukacyjna dla uczniów szkół średnich, z wykorzystaniem symulatorów jazdy i dachowania, połączona z dystrybucją materiałów profilaktycznych oraz quizem „Odpowiedzialny kierowca”,
- „Jestem Mistrzem” – cykliczna akcja profilaktyczna kierowana do uczniów szkół podstawowych, połączona z propozycją lekcji wychowawczej na temat pasji, zainteresowań, prezentacją talentów w CK Muza oraz warsztatami profilaktycznymi przeprowadzonymi przez fundację Ocelot,
- „Wolność bez nałogu” - projekt profilaktyczny zorganizowany w porozumieniu z KPP dla uczniów szkół podstawowych i średnich oraz ich rodziców. Przedsięwzięcie łączyło edukację nt. środków psychoaktywnych, kierowaną do dzieci i ich rodziców, dystrybucję autorskich materiałów profilaktycznych i narkotestów,
- współorganizacja rodzinnego czasu wolnego podczas „Biegu Papieskiego” ze stoiskiem profilaktycznym, a także zajęć profilaktyczno-poznawczych „Wartości w moim życiu” podczas „Święta Niepodległości” i Videomappingu, wraz z propozycją lekcji wychowawczej, prezentacją treści profilaktycznych, dystrybucją materiałów,
- szkolenie dot. odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych dla sprzedawców i właścicieli sklepów, wraz z dystrybucją materiałów tematycznych; przedsięwzięcie miało na celu przeciwdziałanie sprzedaży alkoholu nieletnim,
- „Prewencja teatralna” - akcja organizowana przez KPP, którą merytorycznie wspierali pracownicy Ośrodka,
- prezentacja spektaklu profilaktycznego „Świat pełen pokus” dla dzieci ze szkół podstawowych,
- kolonie letnie z programem profilaktyczno-rekreacyjnym dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, przemocy bądź zagrożonych tymi problemami,
- kampania informacyjna „Cięża bez alkoholu”.

W okresie sprawozdawczym zakupywano materiały profilaktyczne: literaturę fachową, broszury, ulotki, plakaty oraz nagrody dla uczestników akcji profilaktycznych. Materiały edukacyjne przekazywano mieszkańcom miasta, ale również przedstawicielom służb pracującym w obszarze uzależnień i przemocy domowej, w tym członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskiego

Zespołu Interdyscyplinarnego, nauczycielom, pedagogom, placówkom ochrony zdrowia. Organizowano i finansowano szkolenia interdyscyplinarne, w tym: dot. problemów narkotykowych w Polsce - w kształceniu, oprócz pracowników MOPS brali udział przedstawiciele oświaty, MZI i MKRPA, dot. problemu alkoholowego w rodzinie, a także szkolenie przygotowujące nauczycieli do wdrożenia rekomendowanego programu profilaktycznego „Fantastyczne możliwości”.

Współpracowano z Poradnią Rodzinną im. św. J. Beretta Molli oraz wspólnotą Anonimowych Alkoholików.

2.2. PUNKT KONSULTACYJNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Punkt konsultacyjny realizował działania mające na celu zwiększenie dostępności pomocy dla rodzin w kręgu przemocy bądź zagrożonych przemocą, ze szczególnym uwzględnieniem osób doznających krzywdy ze strony najbliższych.

W Punkcie, w trakcie całego roku, można było skorzystać z pomocy terapeuty, psychologa oraz radcy prawnego. Poradnictwo świadczone było w godzinach urzędowania Ośrodka. Raz w tygodniu tj. w poniedziałki, w godzinach popołudniowych odbywały się zajęcia grupowe dla osób doświadczających przemocy w rodzinie (łącznie 34 spotkania, skorzystało 14 osób).

Pomoc w ramach Punktu, obejmowała działania edukacyjno-informacyjne z zakresu profilaktyki przemocy oraz możliwych form wsparcia dla osób doświadczających jak i stosujących przemoc, wstępną pomoc psychologiczną dla osób doświadczających przemocy oraz dla rodzin zagrożonych przemocą, w tym przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, konsultacje prawne. Mieszkańcy korzystali z poradnictwa nieodpłatnie, w przypadku porady prawnej - po uprzednim spotkaniu z terapeutą lub psychologiem.

Z pomocy Punktu skorzystało 115 osób, w tym 19 wyłącznie ze wsparcia terapeuty lub psychologa. Radca prawny udzielił konsultacji 96 osobom, w ramach 172 porad, w tym dla 53 osób doświadczających przemocy w rodzinie i 43 osób zagrożonych przemocą.

W ramach Punktu, w dalszym ciągu współpracowano z SM „Nowa”, gdzie dyżury pełnił konsultant (przyjęto 14 osób).

2.3. REALIZACJA PROGRAMU PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH ORAZ PROGRAMU AKTYWIZACJA I INTEGRACJA

W celu aktywizacji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych (bez prawa do zasiłku), korzystających jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej, od wielu lat organizowane są prace społecznie użyteczne. Ich realizacja odbywa się w oparciu o Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011r. oraz na mocy porozumienia zawieranego co roku pomiędzy Powiatem Lubińskim, a Gminą Miejską Lubin. W 2018r. porozumienie zakładało organizację prac społecznie użytecznych dla 22 osób (w tym 11 w ramach Programu Aktywizacja i Integracja - PAI). W związku ze zgłaszanymi prośbami podopiecznych MOPS, dotyczącymi realizacji prac w dłuższym czasookresie, a także możliwościami finansowymi tutaj Ośrodka i Powiatowego Urzędu Pracy, zawarto aneks do Porozumienia, umożliwiający realizację prac dla kolejnych 8 osób (w tym 3 osoby kontynuowały prace, 5 nowych osób podjęło pracę). Łącznie prace wykonywano przez 7 i pół miesiąca, w tym 2 miesiące w ramach PAI.

Prace społecznie użyteczne (z wyłączeniem PAI) były realizowane w siedzibie MOPS oraz jednostkach: Domu Opieki „Szarotka”, Domu Dziennego Pobytu „Senior” Ośrodka Opiekuńczo-Rehabilitacyjnym oraz Żłobkach Nr 2 i 3 - w wymiarze 10 godzin tygodniowo (od maja do sierpnia oraz od 22 października do 9 grudnia). Skierowani przepracowali łącznie 2 069 godzin, a prace były odpłatne wg stawki 8,10 zł za godzinę - do końca maja i 8,30 zł od 1 czerwca.

W minionym roku po raz kolejny wdrożono Program Aktywizacja i Integracja, którego nieodłącznym elementem były prace społecznie użyteczne. PAI realizowano w oparciu o porozumienie zawarte pomiędzy tutaj Ośrodkiem, a Starostwem Powiatowym - Powiatowym Urzędem Pracy w Lubinie z dnia 2 sierpnia 2018r. Celem dwumiesięcznego przedsięwzięcia (marzec - kwiecień), była poprawa sytuacji na rynku pracy osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, dla których Powiatowy Urząd Pracy ustalił profil pomocy III (osoby najbardziej oddalone od rynku pracy, wymagające szczególnego wsparcia ze strony urzędu i innych instytucji rynku pracy). Uczestnicy Programu - łącznie 14 osób / 11 miejsc

(z uwagi na zmiany rekrutacyjne), brali udział w grupowych warsztatach z psychologiem i doradcą zawodowym pn. „Warsztaty umiejętności społeczno-zawodowych”, oraz pracach społecznie użytecznych w wymiarze 10 godzin tygodniowo realizowanych w siedzibie MOPS, Domu Opieki „Szarotka”, Domu Dziennego Pobytu „Senior”, Ośrodka Opiekuńczo-Rehabilitacyjnym oraz Żłobku Nr 2 i 3. Skierowani przepracowali łącznie 606,50 godzin, a prace były odpłatne wg stawki 8,30 zł za godzinę.

Program prac społecznie użytecznych jest nadal jednym z ważniejszych instrumentów aktywizacji zawodowej osób długotrwale pozostających bez zatrudnienia. Często, instrument ten stanowi pierwszy etap procesu powrotu osoby znajdującej się w trudnej sytuacji materialno-bytowej, do pełnienia roli pracownika, odpowiedzialnego członka rodziny i społeczności lokalnej.

3. ZLECANIE REALIZACJI ZADAŃ PUBLICZNYCH Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Na podstawie umowy zawartej pomiędzy Gminą Miejską Lubin a Parafią Rzymsko-Katolicką p.w. św. Jana Bosko w Lubinie, realizowane było, przez cały rok, zadanie publiczne pod nazwą „Prowadzenie Jadłodajni”. Zapewniano jeden gorący posiłek w formie „zupy z wkładką” osobom potrzebującym. Posiłki wydawane były od poniedziałku do soboty (w miesiącach lipcu i sierpniu - od poniedziałku do piątku). W pozostałe dni, tj. niedziele i święta (latem również soboty), osoby korzystające otrzymywały suchy prowiant.

Liczba skierowań wydanych do Jadłodajni przez MOPS w latach 2017 - 2018

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Razem
2017	75	199	274
2018	81	204	285

Wydane posiłki oraz średnia liczba osób korzystających z posiłków w Jadłodajni w latach 2017 - 2018

Rok	Osoby ze skierowaniem	Średnio miesięcznie	Osoby bez skierowania	Średnio miesięcznie	Razem
2017	49 089	135	2 994	8	52 083
2018	50 930	140	2 870	8	53 800

Z ewidencji prowadzonej przez MOPS w zakresie wydanych skierowań do Jadłodajni wynika, że w okresie od stycznia do grudnia 2018r. skierowano na posiłki łącznie 285 osób, w tym 81 kobiet i 204 mężczyzn. Wskazana liczba uwzględnia każdą osobę zgłaszającą się po tego rodzaju pomoc liczoną raz bez względu na okres korzystania z pomocy i liczbę wydanych skierowań. Odnosząc się natomiast do liczby osób, które otrzymały skierowanie do Jadłodajni na dany okres - średnia liczba osób skierowanych w miesiącu wynosiła 147.

Rzeczywista liczba wydanych posiłków w analizowanym okresie (zgodnie z rejestrem prowadzonym przez Jadłodajnię) wynosiła 53 800, w tym:

- osobom skierowanym przez MOPS - wydano 50 930 posiłków (średnio miesięcznie - 140)
- osobom bez skierowań - wydano 2 870 posiłków (średnio miesięcznie - 8)

Średnia łączna liczba wydanych posiłków/osób korzystających wynosiła 148 w miesiącu.

V. DZIAŁANIA MODERNIZACYJNE, REMONTY I INWESTYCJE

W 2018r. prowadzono działania modernizacyjno-remontowe i inwestycyjne, zarówno w siedzibie MOPS, jak i pozostałych jednostkach, m.in.:

- 1) Żłobek 2
 - czyszczenie i malowanie części elewacji budynku - 33 180,10 zł,
- 2) Żłobek 3
 - naprawa pokrycia dachowego oraz czap kominowych - 6 919,18 zł,
 - dostawa pralki i sprzętu kuchennego - 15 713,92 zł,
 - wykonanie, dostawa i montaż wyposażenia placu zabaw - 36 900 zł,
- 3) OR
 - dostawa pralnicowirówki - 18 942 zł,
 - dostawa zmywarki uniwersalnej z dozownikiem i funkcją wyparzania - 6 400 zł,
- 4) DO
 - dostawa pralnicowirówki - 28 536 zł (zadanie inwestycyjne),
 - wymiana instalacji wewnętrznej zimnej i ciepłej wody - 9 000 zł,
 - remont dachu - 14 425,48 zł,
 - dostawa suszarki bębnowej - 11 685 zł (zadanie inwestycyjne),
 - dostawa patelni uchylnej gazowej - 14 970 zł (zadanie inwestycyjne),
- 5) DDP
 - dostawa i montaż zmywarki - 5 262,37 zł,
 - zabudowa ściany w sali oświetlowej - 6 950 zł,
- 6) MOPS
 - rozbudowa przybudówki budynku MOPS - 192 087,71 zł (zadanie inwestycyjne),
 - rozbudowa systemu monitoringu - montaż 2 kamer przemysłowych - 4 387,07 zł,
 - remont instalacji odgromowej - 3 936,00 zł,
 - dostawa i montaż urządzenia cyfrowego KYOCERA - 11 000 zł (zadanie inwestycyjne),

oraz

- dostawa i montaż klimatyzatorów dla MOPS oraz Żłobka Nr 2 - 28 874,25 zł,
- wykonanie, dostawa i montaż mebli biurowych i gospodarczych - 35 196,00 zł,
- dostawa i montaż rolet wewnętrznych i zewnętrznych - 7 867,93 zł,
- dostawa akcesoriów i sprzętu komputerowego - 59 099,88 zł,
- dostawa i montaż mebli oraz drzwi przesuwanych - 31 132 zł.

Przejęto w trwałą zarząd lokal, w którym będzie prowadzone mieszkanie chronione.

PODSUMOWANIE

Organizacja i funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie utrzymywały się na wysokim i stabilnym poziomie. Wszystkie zadania statutowe były w pełni realizowane. Udzielana była pomoc osobom potrzebującym w różnych przedziałach wiekowych - zarówno dzieciom, jak i osobom dorosłym. Mieszkańcy korzystali ze świadczeń finansowych z pomocy społecznej i wielu innych działań proponowanych przez Ośrodek. Poza świadczeniami przyznawanymi decyzjami administracyjnymi, podopieczni korzystali z pracy socjalnej, poradnictwa i konsultacji. Wsparcie rodziny, borykającej się z problemami opiekuńczo wychowawczymi, przemocy, uzależnień było priorytetowym działaniem kadry Ośrodka. Pracowników socjalnych wspierali asystenci rodziny, terapeuci, psycholog i prawnicy. Podejmowano współpracę interdyscyplinarną w obszarze problemu przemocy i alkoholizmu. Osobom bezrobotnym proponowano aktywne formy wsparcia - prace społecznie użyteczne i Program Aktywizacja i Integracja. Udzielano kompleksowej pomocy osobom bezdomnym, we współpracy z Policją, organizacjami pozarządowymi i kościołem.

Seniorom zapewniano pomoc w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, całodobową opieką w domach pomocy społecznej, a osoby samodzielne mogły korzystać z oferty prężnie działającego Domu Dziennego Pobytu.

Dużą uwagę skupiano na wsparciu dzieci, młodzieży i rodziców - zapewniano opiekę w Żłobkach, pomoc materialną dla uczniów, finansowano posiłki w szkołach i przedszkolach. Dzieci niepełnosprawne korzystały z pomocy ośrodka wsparcia.

Rodziny wspierane były finansowo poprzez wypłatę rozmaitych świadczeń, w tym kontynuację rządowego programu „Rodzina 500 plus” i nowego „Dobry start”.

Kontynuowano realizację celów Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 - 2020, realizowano Gminny Program Wspierania Rodziny, opracowany na lata 2018 - 2020. Organizowano liczne przedsięwzięcia profilaktyczne, edukacyjne i terapeutyczne w obszarze problemu uzależnień i przemocy w rodzinie w oparciu o Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, a także Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy.

Współpracowano z Sądem Rejonowym w Lubinie w zakresie umożliwiania osobom skazanym odbywania kary w formie nieodpłatnych, kontrolowanych prac na cele społeczne.

Miniony rok był okresem wzmożonych prac inwestycyjnych, mających na celu poprawę komfortu pracy, a tym samym warunków w jakich świadczona jest pomoc osobom potrzebującym. W tym celu rozbudowano budynek MOPS o dwa nowe pomieszczenia, dokonano licznych remontów i zakupów sprzętu m.in. w domu opieki i żłobkach.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2019 r.:

Potrzeby i priorytety Ośrodka w bieżącym roku w dużej mierze będą wynikiem zmieniających się przepisów prawa, które nakładają nowe zadania lecz również realizacją przedsięwzięć wynikających z zaobserwowanych potrzeb społeczności lokalnej. Znaczne nakłady pracy, w tym zmiany organizacyjno-kadrowe, będą skierowane na realizację świadczenia 500 plus - na każde dziecko i programu „Dobry start”. Zaangażowania pracowników będzie wymagało uruchomienie mieszkania chronionego i prowadzenie nowopowstałego Punktu Pomocy Dzieciom, a także podjęcie nowej inicjatywy - dot. pochówku dzieci martwo urodzonych.

Nadal bardzo ważną będzie skuteczną realizacją:

- 1) Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 - 2020,
- 2) Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020,
- 3) Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019,
- 4) Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2017- 2020.

Ośrodek planuje skupić swoją aktywność na najważniejszych potrzebach w zakresie pomocy społecznej, w tym w obszarze:

Problematyki społecznej:

- 1) uruchomieniu i prowadzeniu mieszkania chronionego,
- 2) zapobieganiu ubóstwa poprzez realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej i powiązanych aktów prawnych,
- 3) wspieraniu i wzmacnianiu rodzin, w szczególności przeżywających trudności w zakresie prawidłowej realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez zapewnienie wsparcia asystentów rodziny, pracowników socjalnych i innych specjalistów,
- 4) pogłębianiu współpracy interdyscyplinarnej na rzecz rodzin, zwłaszcza w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz problemów uzależnień,
- 5) kontynuowaniu współpracy z partnerami, np. Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie programów aktywizacyjnych dla bezrobotnych podopiecznych Ośrodka,
- 6) dalszej konsekwentnej rozbudowie poradnictwa specjalistycznego w obrębie poszczególnych działów,
- 7) prowadzeniu aktywnej polityki senioralnej oraz usług na rzecz dzieci i osób niepełnosprawnych - przy pomocy jednostek podległych.

Pracowniczym:

- 1) dostosowaniu struktury zatrudnienia do realizowanych zadań,
- 2) zachowaniu, w miarę możliwości, istniejących miejsc pracy i zapewnieniu warunków organizacyjno-prawnych funkcjonowania wszystkich jednostek,
- 3) stałym inwestowaniu w rozwój zawodowy pracowników,
- 4) dbałości o bezpieczeństwo pracowników.

Inwestycyjno-remontowym:

- 1) utrzymaniu, na nie pogorszonej poziomie stanu technicznego użytkowanych budynków i stanowisk pracy,
- 2) bieżącym doposażaniu stanowisk pracy, czynnościach remontowo-inwestycyjnych, poprawiających komfort i warunki pracy.